

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВДЕННИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

30 грудня 2020 року

№ 08-14/11

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ

за результатами
державного фінансового аудиту бюджету
Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади
Одеської області
за період з 01.01.2018 по 30.09.2020

сmt Авангард
2020 рік

ЗМІСТ

Резюме	3
1. Вступ	4-18
2. Структура аудиту	19-20
3. Оцінка досліджуваного бюджету	20
3.1. Оцінка стану виконання бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за доходами	20-27
3.2. Оцінка впливу міжбюджетних трансфертів на стан виконання бюджету Авангардівської ОТГ за доходами та видатками	28
3.3. Оцінка стану виконання бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади за видатками	29-37
3.3.1. Оцінка використання офіційних трансфертів бюджету	38-41
3.3.2. Стан надання соціальних гарантій та забезпечення інтересів територіальної громади щодо якості соціальних послуг	42-58
4. Результати аудиту	58
Гіпотеза 1. Недостатній рівень контролю, неповне використання можливостей щодо адміністрування місцевих податків і зборів та залучення додаткових джерел доходів не сприяє наповненню необхідними ресурсами дохідної частини бюджету Авангардівської ОТГ	58-67
Гіпотеза 2. Недотримання вимог містобудівного законодавства та невиконання договірних зобов'язань забудовниками щодо участі у створенні і розвитку інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів призводить до недоотримання доходів селищним бюджетом	67-75
Гіпотеза 3. Організація діяльності комунальних підприємств об'єднаної територіальної громади переважно орієнтована на бюджетне співфінансування шляхом надання фінансової підтримки, поповнення статутних капіталів тощо, що стримує процес здійснення відповідних змін в управлінні підприємствами	76-80
Гіпотеза 4. Незабезпечення з боку органу місцевого самоврядування внутрішнього контролю за витрачанням фінансових ресурсів селищного бюджету призводить до їх неефективного та зайвого використання	80-82
5. Висновки	83-84
6. Пропозиції	85
Джерела інформації	86-87
Протокол узгодження	88

Надія ПУСТОВА

Резюме

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади (Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області) (далі – Авангардівська ОТГ) за період з 01.01.2018 по 30.09.2020.

Державний фінансовий аудит бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади проведено Південним офісом Держаудитслужби на виконання п. 3.2 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на IV квартал 2020 року (в частині державних фінансових аудитів) відповідно до повноважень, наданих статтями 26, 113 Бюджетного кодексу України [2], Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 року № 698 [17], пункту 9 Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43 [16].

Аудит проведено у період з 10.11.2020 по 31.12.2020.

Аудиторський звіт призначений для керівників та спеціалістів Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади Одеської області (Авангардівської селищної ради), її структурних підрозділів, головних розпорядників, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, для юридичних осіб незалежно від форм власності, які причетні до формування і виконання бюджету селища, що забезпечують надання соціальних гарантій і послуг, здійснюють контроль за раціональним, законним та ефективним використанням комунального майна і ресурсної бази.

Аудиторський звіт підготовлений відділом контролю за місцевими бюджетами Південного офісу Держаудитслужби (керівник аудиторської групи – начальник відділу контролю за місцевими бюджетами Південного офісу Держаудитслужби Надія ПУСТОВА).

 Надія ПУСТОВА

1. Вступ

В Україні триває реформа місцевого самоврядування та децентралізації, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Важливою складовою та запорукою реалізації цієї реформи є формування спроможних громад, яке відбувається шляхом об'єднання територіальних громад.

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад у Одеській області» [12] у Овідіопольському районі Авангардівська селищна та Прилиманська сільська ради рішеннями від 25 і 26 травня 2017 року об'єдналися в Авангардівську селищну територіальну громаду з адміністративним центром у смт Авангард, включивши до її складу село Прилиманське. Згідно з чинним адміністративно-територіальним устроєм України громада входить до складу Овідіопольського району Одеської області.

22 грудня 2019 року відбулися додаткові вибори депутатів щодо добровільного приєднання с. Нова Долина до складу Авангардівської селищної ради. 31 депутат селищної ради представляє інтереси трьох населених пунктів: с. Прилиманське, с. Нова Долина, смт Авангард.

Надія ПУСТОВА

Логотип громади

с у ч а с н а т е р и т о р і я к о м ф о р т у

Рішенням Авангардівської селищної ради VII скликання «Про утворення Виконавчого комітету Авангардівської селищної ради VII скликання» від 03.11.2017 № 7-VII утворено Виконавчий комітет Авангардівської селищної ради VII скликання у кількості 12 осіб.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області» [29] до складу громади долучено Хлібодарську селищну раду. В результаті чого до складу громади входять 5 населених пунктів: смт Авангард, смт Хлібодарське, с. Прилиманське, с. Нова Долина, селище Радісне.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області» [29] до складу Авангардівської територіальної громади увійшли смт Хлібодарське та селище Радісне Біляївського району Одеської області.

За результатами місцевих виборів, які відбулися 25 жовтня 2020 року, Авангардівським селищним головою було обрано Хрустовського Сергія Григоровича, повноваження якого було визнано рішенням сесії Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області від 03.11.2017 № 2 VII.

Наразі 26 депутатів селищної ради представляють інтереси жителів п'яти населених пунктів.

З початку об'єднання громади здійснено більше 100 проєктів на суму 150 млн гривень.

З метою вироблення і втілення єдиної політики розвитку Авангардівської селищної ради розроблено План соціально-економічного розвитку Авангардівської територіальної громади на 2018-2020 роки (далі – План), затверджений рішенням сесії Авангардівської територіальної громади на 2018-

 Надія ПУСТОВА

2020 роки від 24.05.2018 № 351-VII, який розроблений на основі аналізу поточної ситуації у господарському комплексі об'єднаної громади виходячи із загальної соціально-економічної ситуації, що склалася на відповідній території, з урахуванням можливостей та місцевих ресурсів, відповідно до пріоритетних напрямків розвитку населених пунктів об'єднаної територіальної громади.

План соціально-економічного розвитку населених пунктів Авангардівської територіальної громади на 2018-2020 роки базується та враховує головні цілі та завдання, які визначені Стратегією розвитку Одеської області на період до 2020 року.

Для досягнення мети Плану було визначено стратегічні, операційні цілі, а також завдання, необхідні для досягнення соціально-економічного розвитку громади.

Мета Плану – вироблення та втілення єдиної політики розвитку Авангардівської територіальної громади у 2018-2020 роках в контексті єдиної політики розвитку Одеської області, що вимагатиме реалізації пріоритетів у соціальній та економічній, у тому числі населених пунктів громади сферах із запровадженням чіткої взаємодії з усіма гілками влади.

Протягом звітного періоду з урахуванням змін та доповнень до Плану соціально-економічного розвитку Авангардівської територіальної громади на 2018-2020 роки було включено 35 проєктів, з них наразі реалізовано 20 проєктів (57 %), на етапі активної реалізації – 4 проєкти (12 %), не реалізовано – у зв'язку з пошуком можливості залучення коштів – 11 проєктів (31 %).

Враховуючи зміни, що вносилися до Плану, можна прослідкувати лише узагальнені соціально-економічні напрямки реалізації місії Авангардівської ОТГ (пріоритети розвитку), які не несуть важливого змістового навантаження для визначення конкретних заходів і не визначають результативності за вже виконаними.

Так, з метою подальшого розвитку системи надання адміністративних послуг восени 2020 року завершено реалізацію проєкту «Будівництво (з урахуванням інклюзії), створення, модернізація ЦНАПу та придбання обладнання і програмного забезпечення», термін виконання якого становив 2018-2019 роки. 17.10.2020 відбулося відкриття нового просторого приміщення Центру надання адміністративних послуг, яке облаштоване всім необхідним, враховуючи потреби людей з обмеженими можливостями.

Створенням умов для розвитку культури та спорту Планом передбачено капітальний ремонт будівлі Будинку культури по вул. Центральна, 120 в селі Прилиманське в 2018 році, але розроблено лише проєктно-кошторисну документацію. Проєкт «Реконструкція приміщень Будинку культури за адресою: вул. Центральна, 120, село Прилиманське Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області» подано для участі у конкурсі інвестиційних програм і проєктів, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку у 2020 році.

 Надія ПУСТОВА

Крім того, 22 березня 2019 року в селі Прилиманське (вул. Восточна, 79 б) відбулося урочисте відкриття міні-футбольного поля зі штучним покриттям. Реалізація виконання проєкту «Будівництво футбольного поля зі штучним покриттям за адресою: вул. Восточна 79, в с. Прилиманське» передбачалася у 2018 році.

Аналіз виконання основних завдань, заходів та фінансового забезпечення реалізації Плану соціально-економічного розвитку Авангардівської територіальної громади на 2018-2020 роки з подальшим розвитком об'єднаної громади у пріоритетних сферах її життєдіяльності наведено у додатку 1 до аудиторського звіту.

Метою та основними завданнями промислової політики територіальної громади на 2018-2020 роки є:

- збільшення обсягів зростання промислового виробництва;
- підвищення конкурентоспроможності місцевого виробника;
- сприяння інноваційному, енергозберігаючому характеру виробництва;
- забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в громаді;
- зростання зайнятості і доходів працюючих громадян, збільшення надходжень до місцевого бюджету Авангардівської селищної ради;
- розвиток малого і середнього бізнесу, поширення ділової активності у інших галузях (транспорт і зв'язок, будівництво, торгівля, виробництво та ін.);
- формування позитивного іміджу Авангардівської селищної ради як території із вигідним географічним положенням, природно-ресурсним потенціалом, популяризації історії та культури громади, збереження історико-культурної спадщини;
- раціональне використання природних рекреаційних ресурсів, збереження здатності природних комплексів до самовідтворення, дотримання екологічної рівноваги.

Цілями діяльності Авангардівської селищної ради у податково-бюджетній сфері є забезпечення стабільного функціонування бюджетної системи в умовах фінансово-економічної кризи шляхом зміцнення та збільшення дохідної частини бюджету, підвищення ефективності, оптимізації раціонального використання бюджетних коштів.

Фінансово-бюджетна діяльність – це основний інструмент регулювання та стимулювання економічних і соціальних процесів органів місцевого самоврядування, що реалізується за рахунок бюджетних ресурсів, власних коштів підприємств, установ та організацій, коштів позабюджетних фондів та коштів інвесторів. Основними джерелами надходжень до бюджету територіальної громади є доходи від сплати місцевих податків і зборів (земельний податок, орендна плата за землю, акцизний збір, єдиний податок, податок на нерухоме майно, податок з доходів фізичних осіб тощо).

 Надія ПУСТОВА

Одними з головних фінансово потужних складових доходів місцевого бюджету є плата за землю та єдиний податок. Ці надходження свідчать про те, що незважаючи на складну ситуацію в економіці в цілому, господарський та підприємницький комплекс громади працює активно.

Однією з найважливіших статей витрат бюджету є сфера житлово-комунального господарства: будівництво, реконструкція, поточні та капітальні ремонти.

Аналізом внутрішніх можливостей, які притаманні громаді, визначено сильні сторони Авангардівської ОТГ, а саме: наявність висококваліфікованої робочої сили; позитивна демографічна ситуація; наявність освітньої та медичної мережі комунальних установ; наявність інженерних комунікацій; розроблені та впровадженні проекти місцевого економічного розвитку та розбудови інфраструктури за рахунок бюджетних коштів та інвестицій; вигідне географічне положення відносно обласного та районного центрів; наявність організованого вивозу твердих побутових відходів (далі – ТПВ); наявність запасів питної води; забезпечення комп'ютерною технікою з підключенням до мережі Інтернет: Авангардівський НВК дитячий садок, загальноосвітня школа І ступеня, Прилиманська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, дві філії бібліотек; КУ «Авангардівська амбулаторія загальної практики сімейної медицини», забезпечена необхідним медичним обладнанням; наявність мережі закладів культури та спорту: Будинок культури, дитячо-юнацька спортивна школа; збереження історичних і культурних традицій в громаді; наявність колективів народної самодіяльності та творчості; проходження магістралі міжнародної через території громади; наявність об'єктів нерухомого майна комунальної власності, що можуть бути передані в оренду чи придбані у власність через відкриті торги, аукціони; розвинена гуртова та роздрібна торгівля за рахунок діяльності ТОВ «Промтоварний ринок»; наявність розпайованих земель сільськогосподарського призначення, наявність водовідведення та каналізаційної системи в смт Авангард; наявність центру надання адміністративних послуг, надання послуг з оформлення та видачі паспортів у формі ID-карток громадянина України та паспортів для виїзду за кордон, реєстрація цивільного стану громадян, бізнесу, речових прав.

Проблемними моментами є наповненість відходами полігону ТПВ «Дальницькі кар'єри» та незадовільний стан вуличних доріг та тротуарів с. Прилиманське, що призводить до погіршення екологічної ситуації; відсутність централізованого водовідведення та водозабезпечення в цьому селі, а також відсутність освітлення та благоустрою вулиць, відсутність аптечних, банківських пунктів; відсутність символіки громади (прапор, герб, дорожній знак в'їзду в село Прилиманське) та інші чинники, які є слабкою ланкою громади. Якщо їх не усунути, вони будуть перешкоджати розвитку громади.

Ціллю та пріоритетами розроблення Плану соціально-економічного розвитку громади є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку

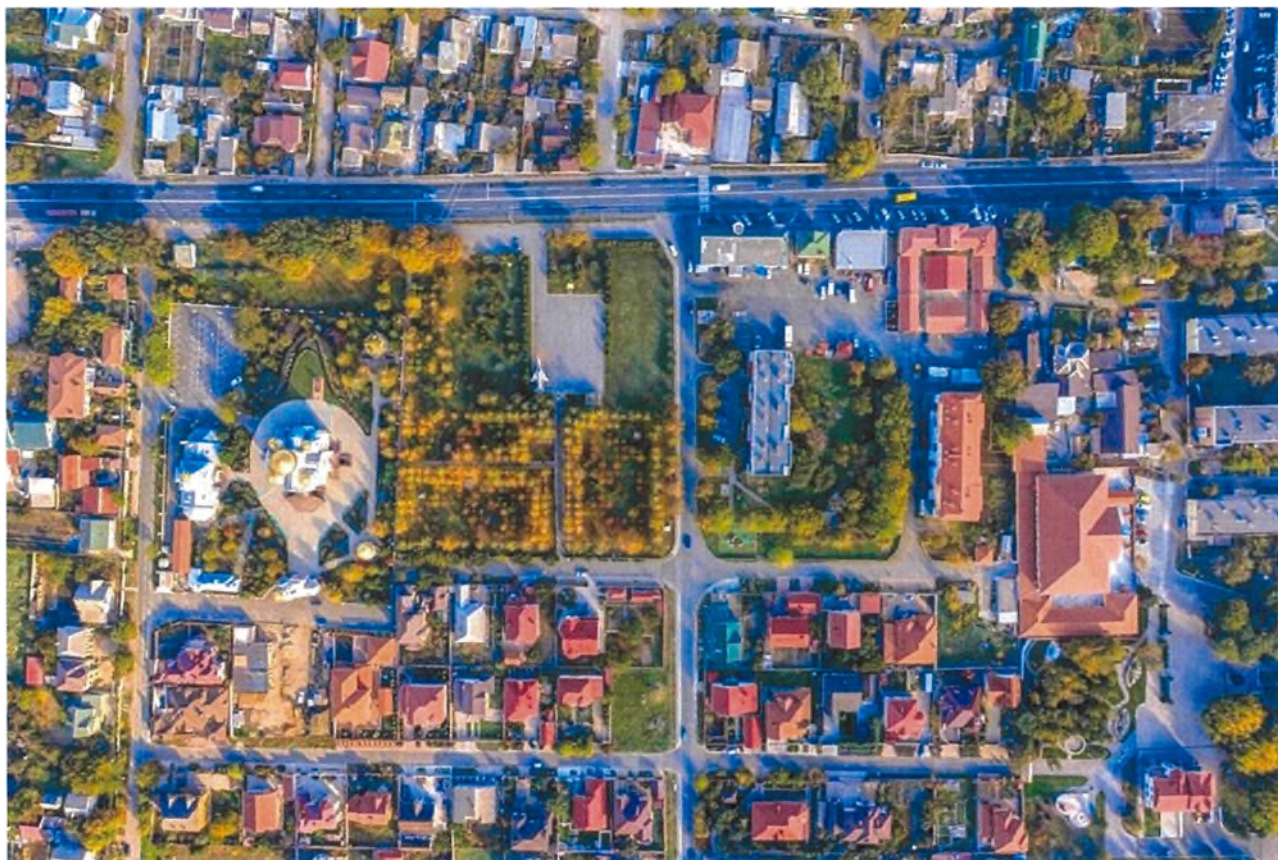
 Надія ПУСТОВА

Авангардівської селищної ради, у тому числі села Прилиманське, забезпечення соціальної та економічної єдності, створення необхідних умов для планомірного і послідовного наближення рівня життя мешканців громади до європейських стандартів за рахунок збалансованого використання внутрішнього і зовнішнього потенціалу та збереження унікальних духовних і культурних традицій.

Авангардівська селищна територіальна громада розташована на захід від міста Одеса і має надзвичайно вигідне географічне розташування. Через територію громади проходить кілька автодоріг міжнародного та регіонального значення, поряд – Міжнародний аеропорт «Одеса» та залізнична станція «Одеса Західна».

Відстань від адміністративного центру громади до районного центру, смт Овідіополь – 32 км, обласного центру, м. Одеса – 13 кілометрів.

Геолокація громади – 46°16'пн ш., 30°26'сх д

Стан дорожньо-транспортної інфраструктури в цілому задовільний. Проблемним є те, що надзвичайно навантажені автошляхи проходять через населені пункти, створюючи дискомфорт для місцевих мешканців.

Для розвитку сільськогосподарського виробництва територія характеризується значними тепловими ресурсами.

Загальна територія об'єднаної громади – 73,859 кв. кілометра.

 Надія ПУСТОВА

У межах Авангардівської територіальної громади протягується р. Гребний канал довжиною 1,67 кілометра.

З урахуванням розвиненої транспортної інфраструктури та мережі сухопутного транспорту територія громади має виключно високий транспортно розподільчий і міжнародний транзитний потенціал, який слід розглядати як головний чинник економічного розвитку громади.

Згідно зі статистичними даними, наданими Головним управлінням статистики в Одеській області, станом на 01.01.2020 чисельність наявного населення в окремих населених пунктах, які наразі входять до Авангардівської територіальної громади, становила:

Назва населеного пункту	Чисельність наявного населення, осіб
смт Авангард	6 129
с. Прилиманське	5 821
с. Нова Долина	3 565
смт Хлібодарське	2 548
селище Радісне	627
Разом	18 690

За оперативною інформацією, станом на 01.11.2020 чисельність зареєстрованого населення по окремих населених пунктах, які входять до Авангардівської територіальної громади, становила 19 627 осіб.

Надія ПУСТОВА

Крім того, ще приблизно така ж кількість мешканців постійно проживає у громаді, але зареєстровані в інших місцях. Зазначена ситуація є однією з найбільш проблемних та таких, що потребують нагального вирішення. Це пов'язано зі складнощами у плануванні діяльності громади з надання усього комплексу послуг своїм мешканцям.

За останні роки чисельність населення збільшувалась в середньому на 4 % щороку і здебільшого за рахунок позитивної міграції при незначному природному прирості (рис. 1).

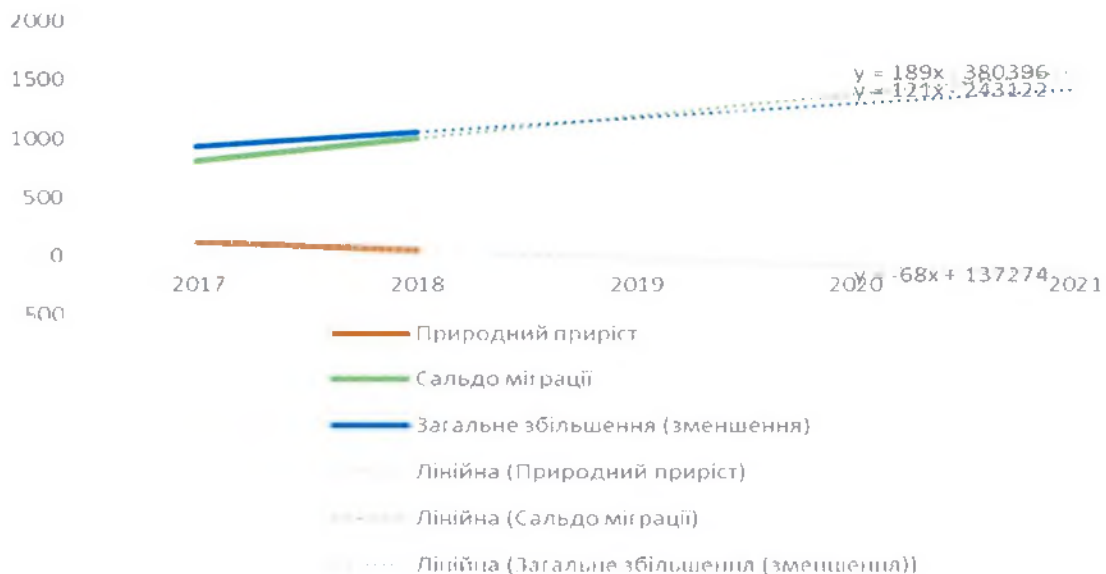

Рис. 1 Природний та міграційний рух населення (лінійний прогноз)

Розподіл населення за віком є досить оптимістичним і нетиповим для пересічної громади в Україні з 52 відсотками осіб працездатного віку і лише 13 % осіб, що мають вік старший за працездатний (рис. 2).

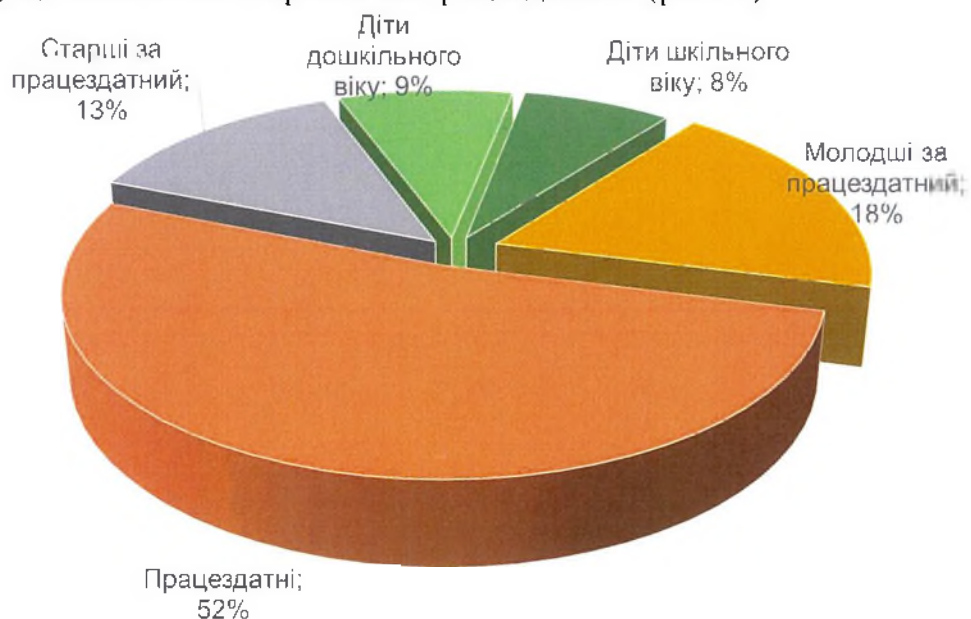

Рис. 2 Розподіл населення за віком

У селищі Авангард спостерігається стрімке збільшення чисельності населення, яке пов'язано з активним будівництвом багатоповерхових будинків (житловий масив «Сьоме небо»). У період з 2011 року вже побудовано та введено в експлуатацію двадцять чотири 4-поверхових будинків та п'ять 10-поверхових, і будівництво багатоповерхівок продовжується.

Історична довідка

З першої половини ХІХ століття на території сучасної Авангардівської селищної ради існували хутори одеських міщан, дворян і різночинців, що входили у межі Одеського градоначальства. У першій чверті ХХ ст. виник виселок Преображенський (1929 – перейменовано на Ленселище).

З 1928-1929 років від Агрокомбінату м. Одеси тут створили сільськогосподарське Підприємство № 1 (пізніше Свинокоопгосп, з 1935 року – радгосп «Авангард»), знаходився також колгосп ім. Леніна.

Напередодні і після війни робітники радгоспу «Авангард» мешкали у бараках, розміщених у південно-західній частині сучасного Ленселища. Будівництво житла для працівників радгоспу розпочалося з другої половини 1960-х.

У 1977 році збудовано Будинок культури, дитячий садок, а за період 1980-х і 1990-х – гуртожитки на 233 місця і 32-квартирні будинки.

З 19 грудня 1989 року розпочав свою торговельну діяльність відомий «7-й кілометр» – торговців зі Старокінного ринку «перевели» за межі міста. Їх розмістили недалеко від радгоспу «Авангард», де знаходилися заповідані кукурудзяні поля.

Засновник ТОВ «Промтоварний ринок» – Віктор Добрянський, у той час він головував у радгоспі «Авангард» і зміг домогтися від влади дозволу здати заповідане радгоспне поле в оренду промислового ринку.

Після розпаду СРСР з'явилася можливість їздити за кордон, і величезна кількість людей хлинула за товаром в сусідні Туреччину і Польщу. Після розпаду Союзу вибухнула економічна криза, і для багатьох торгівля стала єдиною можливістю вижити. Поштовх розростався. Дуже скоро замість столів на ринку з'явилися списані в морському порту контейнери: вони ідеально підходили під невеликий магазин. Їх можна було замикаєти, в них містилося багато товару. Контейнери стоять на ринку і зараз.

Сьогодні ринок переживає не кращі часи. Багато експертів прогнозують подальший спад торгівлі на ньому. Це пов'язано з появою продажів через Інтернет.

Проте «7-й кілометр» все одно залишається найбільшим ринком на просторах колишнього СРСР. Поки що він забезпечує роботою багато людей не тільки з Одеси, але і з найближчих областей. І як би не склалася далі доля знаменитого ринку, він назавжди залишиться частиною історії сучасної Одеси.

 Надія ПУСТОВА

Герб та прапор селища Авангард були затверджені рішенням IV сесії V скликання Авангардівської селищної ради № 3-V від 30 грудня 2010 року. Згідно із рішенням герб селища являє собою закруглений щит синього кольору. На синьому тлі головна почесна грамота – золотий нитяний перев'яз, у гербі селища Авангард підкреслює важливе загальноукраїнське значення селища, його велику популярність у сучасних економічних стосунках пострадянських країн та Старого світу загалом. У правому верхньому полі золотий зі срібними крильцями шолом Меркурія (символ моторності торгівлі, вічного руху). У лівому нижньому полі срібна калита (старовинний грошовий лантух) зі золотими бізантами (круглими монетами) – символізує багатство та офірність в ім'я спільної ідеї. Над щитом розташовано ординарну срібну міську корону на ознаку належності до гербів міст та селищ міського типу України.

Прапор селища Авангард є відгербований та уявляє собою трикопорове квадратне полотнище. На центральній синій смузі розташовані фігури герба селища Авангард – жовтий шолом Меркурія зі срібними крильцями та біла калита із золотими монетами.

Клімат

Для розвитку сільськогосподарського виробництва територія характеризується значними тепловими ресурсами. Сума активних температур (вище 10 градусів) дорівнює 3385 градусів, довжина безморозного періоду – 234 дні. Середня глибина промерзання покриву досягає 40-50 см, найбільша – 70-105 сантиметрів. Для цієї місцевості притаманна посушливість, значна частина опадів випадає в теплий період (225-285 мм). Клімат помірно-континентальний з жарким сухим літом, м'якою малосніжною нестійкою зимою. Середня температура січня – 2°C, липня +22°C.

Рельєф

Рельєф території – низовинно-рівнинний. Більша частина території громади розташована в межах Причорноморської низовини, яка має рівнинний, подекуди пологохвилястий рельєф з абсолютними висотами до 20-30 метрів. Поверхня території розчленована долинами, балками, глибина яких від 10-20 метрів.

Грунтовий покрив

Грунтовий покрив Авангардівської територіальної громади характеризується відносною однорідністю, що обумовлено її геоморфологічними особливостями, представлений переважно чорноземами.

Родовищ горючих та металічних корисних копалин на території громади не зареєстровано, серед неметалічних зареєстровано два родовища червоно-бурих глин на території Новодолинської громади, придатних для виготовлення будівельної цегли.

Земельні ресурси представлені переважно – чорноземи південні та солонцюваті ґрунти. Річна кількість опадів – до 350 мм. Природні умови

Надія ПУСТОВА

сприятливі для вирощування найцінніших сільськогосподарських культур: озимої пшениці, кукурудзи, ячменю, сояшинику.

Інфраструктура

У власності Авангардівської об'єднаної територіальної громади знаходиться 17 комунальних будівель. Стан більшості комунальних будівель є відміним.

Транспорт та дорожнє господарство (станом на 01.01.2020)

Усього доріг загального користування 60,466 км, з них: державного значення – 7,95 км; місцевого значення – 60,466 км; з твердим покриттям – 60,466 км; кількість мостів загального користування – 0.

▪ Транспортна мережа:

Через територію Авангардівської селищної ради проходять міжнародні дороги та дороги обласного значення:

М-05-01 «Обхід міста Одеси»;

Р-70 «Одеса – Білгород-Дністровський – Монаші»;

М-15 «Одеса – Рені».

На території Авангардівської ОТГ розміщені підприємства – найбільші платники податків:

№ п/п	Назва підприємства	Кількість працюючих, осіб	Середня заробітна плата (за 2019 рік), тис. грн	Надходження ПДФО за 2019 рік, тис. грн		
				Разом	у т. ч. від заробітної плати	у т. ч. від оренди паїв
1	ТОВ «Промтоварний ринок» – найбільший у Європі	1 023	13 008	18 187,6	18 187,6	-
2	ТОВ «Епіцентр К» – будівельний гіпермаркет	798	16 028	13 133,8	13 133,8	-
3	ДП «ТВК»	65	7 733	757	757	-
4	ТОВ «Авангард Д» сільськогосподарське підприємство	42	5 538	514,7	307	207,5
5	ТОВ «Укрбудкомплект»	55	8 900	643	643	-

Фінансова та банківська системи

На території громади функціонують відділення банків та банкоматів: ПАТ «БАНК ВОСТОК», ПАТ «Державний ощадний банк України», Акціонерне товариство державний банк «ПриватБанк», ПАТ «Райффайзен Банк Аваль».

 Надія ПУСТОВА

Культура, дозвілля, спорт

У населених пунктах громади функціонують:
комунальне підприємство «Будинок культури та відпочинку»
Авангардівської селищної ради;

комунальний заклад «Прилиманський будинок культури та мистецтв»;
Новодолинський сільський будинок культури.

Також у смт Авангард функціонує комплексна дитячо-юнацька спортивна школа «Авангард» за такими видами спорту: бокс, боротьба, дзюдо та настільний теніс.

На місці старого селищного стадіону відкрито сучасний спортивний комплекс: футбольне поле з системою автоматичного поливу ігрового поля і спортивні майданчики: два відкритих поля для міні-футболу і поле-трансформер (для гри в волейбол, баскетбол і великий теніс).

У червні 2020 року відкрили новозбудований мультифункціональний майданчик з гри у: міні-футбол, гандбол, волейбол, баскетбол, Workout.

Крім того, функціонують спортивні площадки: Workout, скейт-парк в Авангарді та Прилиманському.

У селі Прилиманське на території закладу загальної середньої освіти збудований багатофункціональний майданчик: поле-трансформер, яке передбачає на ньому заняття з гри у волейбол, баскетбол, та поле для гри у міні-футбол і спортивна площадка Workout.

Розпочато процес прийняття зі спільної власності територіальних громад, сіл, селищ міст Біляївського району до комунальної власності Авангардівської селищної ради Хлібодарської бібліотеки – бібліотечного фонду.

 Надія ПУСТОВА

Охорона здоров'я

У громаді успішно працює Комунальне неприбуткове підприємство «Авангардівська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини» (далі – КНП «Авангардівська АЗПСМ»), яке модернізувало свою роботу з урахуванням створення ОТГ та в рамках реформування первинної ланки охорони здоров'я. КНП «Авангардівська АЗПСМ» має чотири філіали та обслуговує населення, що проживає на території Авангардівської селищної ради, це жителі смт Авангард, включаючи ж/м «Сьоме небо», та жителі с. Прилиманське та с. Нова Долина.

Для забезпечення допомоги населенню в громаді функціонує один заклад охорони здоров'я – комунальне некомерційне підприємство «Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини» та 2 його відділення.

Амбулаторія обладнана сучасним кольпоскопом з відеосистемою, діатермокоагулятором та новим сучасним апаратом ультразвукової діагностики.

Для надання висококваліфікованої медичної допомоги в поліклініці і вдома лікарі загальної практики сімейної медицини забезпечені спеціалізованими кейсами, які укомплектовані портативним глюкометром, отоскопом, офтальмоскопом, набором хірургічного та отоларингологічного інструментарію, неврологічним молоточком, медикаментами для надання невідкладної допомоги.

Крім того, за кошти місцевого бюджету придбане медичне обладнання: рентген апарат, УЗІ, кардіограф, кольпоскоп, дерматоскоп, апарат для вимірювання очного тиску, пульсоксиметри. Також для кабінету фізіотерапії придбане обладнання: тубус кварц, магніт, електрофарез, ампліпульс, UVЧ апарат, інгалятори.

У приміщенні амбулаторії зроблений ремонт, придбані сучасні меблі для зручності роботи медичного персоналу.

Для зручності та оперативності надання медичних послуг придбаний автомобіль DAEWOO Nexia.

Надія ПУСТОВА

Розпочато процес прийняття зі спільної власності територіальних громад, сіл, селищ міст Біляївського району до комунальної власності Авангардівської селищної ради Хлібодарської амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

Освіта

Мережа закладів освіти Авангардівської ОТГ складається з:
 закладу дошкільної освіти «БЕРІЗКА» Авангардівської селищної ради;
 закладу загальної середньої освіти «Авангардівська гімназія» Авангардівської селищної ради;
 закладу загальної середньої освіти «Новодолинський ліцей» Авангардівської селищної ради;
 закладу загальної середньої освіти «Прилиманський ліцей» Авангардівської селищної ради;
 комунального позашкільного навчального закладу «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа «Авангард» Авангардівської селищної ради».

Розпочато процес прийняття зі спільної власності територіальних громад, сіл, селищ міст Біляївського району до комунальної власності Авангардівської селищної ради Хлібодарської загальноосвітньої школи I-III ступенів, об'єкта незавершеного будівництва – НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів, дошкільний навчальний заклад».

У громаді функціонує лише один дошкільний навчальний заклад в смт Авангард (410 дітей). Очевидно, що цього недостатньо, і громада розпочала будівництво дитячого садка на 240 місць на території житлового масиву «Сьоме небо» в смт Авангард. Крім того, розробляється проектно-кошторисна документація щодо будівництва закладу дошкільної освіти на 240 місць в селі Прилиманське.

У березні 2019 року, в селі Прилиманське відкрили спортивний майданчик для міні-футболу розміром 42х22м.

Крім того, відкрито Центр надання адміністративних послуг, за адресою: вул. Добрянського 28, в смт Авангард, діяльність якого спрямована на забезпечення прозорості та відкритості розгляду звернень, запровадження сучасних форм надання послуг, що сприяє підвищенню рівня якості життя та є одним із пріоритетних завдань селищної ради.

Бюджетне законодавство України при формуванні бюджету вимагає задоволення потреб громади у відповідних послугах та максимального їх наближення до безпосередніх споживачів. Затвердження та виконання селищного бюджету є компетенцією органу місцевого самоврядування, саме він на місцевому рівні є суб'єктом надання громадянам державних соціальних гарантій.

Тому, першочерговими напрямками аудиторського дослідження визначено механізм формування та використання коштів бюджету Авангардівської об'єднаної селищної територіальної громади на забезпечення визначених соціальних гарантій мешканців цієї території та пошук додаткових резервних надходжень до бюджету громади.

Надія ПУСТОВА

2. Структура аудиту

Підстава для проведення:

п. 3.2 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на IV квартал 2020 року (в частині державних фінансових аудитів) з урахуванням пункту 6 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 року № 698 (зі змінами) [17], та Методичних рекомендацій з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, затверджених наказом Голов КРУ від 13.03.2007 № 50.

Об'єкт аудиту:

діяльність Авангардівської ОТГ Овідіопольського району Одеської області в частині здійснення відповідно до законодавства функцій по складанню, виконанню бюджету ОТГ, контролю за витрачанням бюджетних коштів, а також інших функцій, пов'язаних з управлінням бюджетними коштами.

Мета аудиту:

перевірка та аналіз фактичного виконання місцевого бюджету, ефективності використання бюджетних коштів, комунального майна та інших активів;

оцінка управління бюджетними коштами, цільового, законного, ефективного та результативного використання ресурсів, досягнення економії бюджетних коштів, достовірність бюджетної та фінансової звітності;

визначення шляхів збільшення доходів та скорочення видатків бюджету з метою підвищення ефективності виконання місцевого бюджету для подальшого їх спрямування на задоволення потреб територіальної громади;

аналіз соціально-економічного розвитку Авангардівської ОТГ;

надання оцінки формування і рівня виконання бюджету Авангардівської ОТГ;

оцінка ефективності використання комунального майна, інших активів, функціонування системи внутрішнього контролю;

визначення шляхів удосконалення управління комунальними коштами, майном, землями Авангардівської ОТГ, у тому числі можливості збільшення доходів бюджету.

Період аудиту: з 10.11.2020 по 31.12.2020.

Учасники аудиту:

Південний офіс Держаудитслужби;

Авангардівська селищна рада Овідіопольського району Одеської області;

 Надія ПУСТОВА

Відділ освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області;

комунальне підприємство «Будинок культури та відпочинку» Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області;

житлово-комунальне підприємство «Драгнава» Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області;

комунальне підприємство «Авангардкомунсервіс» Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області;

підприємства, установи та організації незалежно від організаційно-правової форми і форми власності, а також суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, які одержують (одержували) кошти з місцевого бюджету Авангардівської ОТГ та розпоряджаються (розпоряджались) майном і ресурсами територіальної громади.

Методи проведення державного фінансового аудиту:

Під час дослідження використано законодавчі та нормативні акти з питань діяльності органів місцевого самоврядування, формування та виконання бюджету об'єднаної територіальної громади, оподаткування, земельних відносин, управління майном та методи економічного та статистичного аналізу фінансової звітності, статистичні дані, проаналізовано інформації Головного управління Держгеокадастру в Одеській області, Головного управління ДПС у Одеській області, Одеської обласної державної адміністрації, Департаменту архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області, Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю.

3. Оцінка досліджуваного бюджету

Бюджет Авангардівської ОТГ формувався та затверджувався, виходячи з основних положень Конституції України [1], Бюджетного кодексу України [2], Закону України «Про добровільне об'єднання громадян» [12], законів України про Державний бюджет України на відповідні роки [14], рішень сесій виконкому Авангардівської селищної ради та рішень сесій Авангардівської селищної ради, інших законів України та нормативно-правових актів щодо планування бюджетів.

3.1. Оцінка стану виконання бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за доходами

Згідно з п. 23 ч. 1 ст. 2 Бюджетного кодексу України [2] доходи – це податкові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

Відповідно до статті 9 Бюджетного кодексу України [2] доходи бюджету класифікуються за такими розділами: 1) податкові надходження; 2) неподаткові надходження; 3) доходи від операцій з капіталом; 4) міжбюджетні трансферти.

Виконання бюджетів – це забезпечення своєчасного і повного надходження запланованих доходів у цілому та за кожним джерелом, а також своєчасного, повного і безперервного фінансування передбачених бюджетом заходів.

Проблеми формування дохідної частини бюджету громади, наповнення його бази та пошук зростання власних доходів селищних бюджетів залишаються актуальними для Авангардівської об'єднаної територіальної громади. Розширення та оптимізація джерел наповнення селищного бюджету сприятиме підвищенню рівня фінансової незалежності громади та якісному виконанню покладених на неї завдань та функцій.

Бюджети Авангардівської об'єднаної територіальної громади на 2018 – 2019 роки сформовано відповідно до вимог Бюджетного кодексу України [2], законів України про Державний бюджет України на відповідні роки, що визначали порядок здійснення розрахунків та формування пріоритетів бюджетної політики на відповідний рік.

За 2018 – 2019 роки до бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади планувалось залучити доходів загалом (з урахуванням уточнень) в сумі 347 054,52 тис. грн, у тому числі: у 2018 році – 171 574,7 тис. грн, у 2019 році – 175 479,82 тис. гривень.

Фактично забезпечено надходження доходів до бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за 2018 – 2019 роки у сумі 363 698,01 тис. грн, у тому числі: у 2018 році – 180 106,97 тис. грн (118,38 %), у 2019 році – 183 591,04 тис. грн (162,87 %), зокрема:

до загального фонду бюджету, з урахуванням дотацій і субвенцій з державного і обласного бюджетів, у 2018 році надійшло 162 127,80 тис. грн, що становить 102,49 % до уточненого плану; у 2019 році – 165 195,62 тис. грн, що становить 98,70 % до уточненого плану;

до спеціального фонду бюджету, з урахуванням дотацій і субвенцій з державного і обласного бюджетів, у 2018 році надійшло 17 979,17 тис. грн, що становить 134,27 % до уточненого плану; у 2019 році – 18 395,42 тис. грн, що становить 227,04 % до уточненого плану. Перевиконання за 2018-2019 роки відбулось за рахунок надходження коштів наприкінці грудня 2018 та 2019 років відповідно, та, як наслідок, не внесені зміни до дохідної частини бюджету.

У 2018-2019 роках до бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшло власних доходів у загальній сумі 3 160,45 тис. грн, тобто забезпечено виконання плану на 91,31 %, в тому числі: у 2018 році надійшло 2 055,74 тис. грн (80,68 % від плану, що відбулось в зв'язку з не 100-відсотковим відвідуванням вихованцями дитячого садка), у 2019 році – 1 104,71 тис. грн (121 % від плану в зв'язку з надходженням спонсорської допомоги відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області).

Надія ПУСТОВА

Зокрема, план наповнення бюджету громади податковими надходженнями за період 2018-2019 роки виконано на 101,35 % (факт – 266 261,68 тис. грн, план – 262 725,37 тис. грн); неподатковими надходженнями – на 195,68 % (факт – 21 508,46 тис. грн, план – 10 991,59 тис. грн) – перевиконання за рахунок коштів від сплати адміністративних зборів та платежів; доходами від операцій з капіталом – на 166,0 % (факт – 11 486,71 тис. грн, план 6 919,79 тис. гривень) – перевиконання за рахунок коштів від продажу землі.

У структурі закріплених і власних доходів громади найбільшу питому вагу займають податкові надходження: у 2018 році – 90,32 %; у 2019 році – 87,74 %; неподаткові надходження: у 2018 році – 4,64 %; у 2019 році – 9,52 %; доходи від операцій з капіталом: у 2018 році – 5,04 %; у 2019 році – 2,74 відсотка.

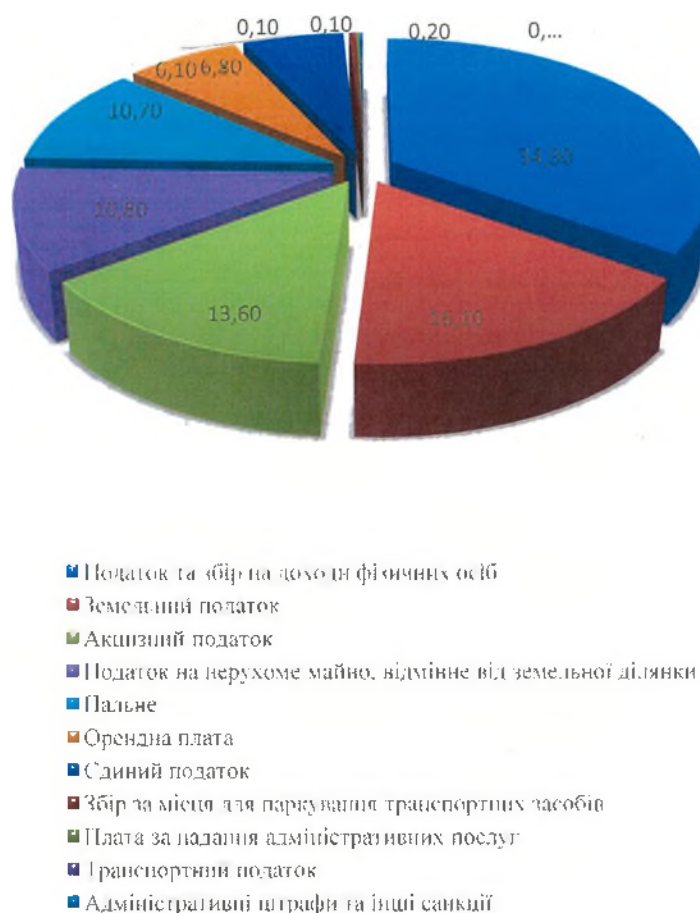

Рис. 3 Структура доходів загального фонду бюджету громади за 2018-2019 роки (без урахування міжбюджетних трансфертів), %

Основними бюджетоутворюючими платниками Авангардівської об'єднаної територіальної громади, які формують загальний фонд селищного бюджету, є ТОВ «Епіцентр К», ТОВ «Промтоварний ринок», Відділ освіти, культури, молоді та спорту, ТОВ «Валькор», ПП «Таврія Плюс», ТОВ «АТБ-маркет», ТОВ «Донстройпарк», ТОВ «Реді-Мейд», ТОВ «Логістичний центр «Авангард», ТОВ «Сімтон», ТОВ «Сільпо-Фуд», ТОВ «Сокар Петролеум», ТОВ «Гранд Інвест Плюс», ОК «Арт Вілль», ОК «Австрійський».

Надія ПУСТОВА

Як і більшість селищних бюджетів в Україні, бюджет Авангардівської об'єднаної територіальної громади також залежить і від перерозподілу фінансових ресурсів держави через державний бюджет у вигляді міжбюджетних трансфертів.

Зокрема, за 2018 рік до бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшло міжбюджетних трансфертів у загальній сумі 36 575,9 тис. грн, питома вага становить 20,3 % всіх доходів; за 2019 рік – 27 451,2 тис. грн, питома вага – 15 відсотків.

При цьому виконання уточнених показників надходжень міжбюджетних трансфертів за 2018-2019 роки забезпечено наступним чином.

У 2018 році – на рівні 99,72 % (у т. ч. загального фонду – 99,77 % та спеціального – 99,30 %):

по субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад роботи були передбачені кошторисом на суму 1 645,8 тис. грн, а фактичне виконання робіт на 1 604,31 тис. грн, що становить 97,5 %;

по освітній субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам надійшло та забезпечено коштів у сумі 11 856,3 тис. грн, що становить 100 % від запланованого;

по субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій надійшло та становило 7 000,0 тис. грн, що становить 100 % від запланованого;

по дотації з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної державної субвенції надійшло та становило 2 967,1 тис. грн, що становить 100 % від запланованого;

по субвенції з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету касові видатки (293,19 тис. грн) менші за план (305,25 тис. грн) у зв'язку з меншим використанням коштів на відрядження та на придбання матеріалів у сумі 12,05 тис. грн;

по субвенції з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету не використано коштів у сумі 20,4 тис. грн, у зв'язку з меншою потребою на ліки (план 96,7 тис. грн, факт 76,3 тис. гривень).

У 2019 році – 93,62 % (у т. ч. загального фонду на тотожний відсоток):

по освітній субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам надійшло та забезпечено коштів у сумі 14 124,9 тис. грн, що становить 100 % від запланованого;

по субвенції з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» надійшло коштів

Надія ПУСТОВА

у сумі 304,3 тис. грн, що становить 99,22 % від запланованого (306,7 тис. грн);

по субвенції з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету надійшло коштів у сумі 19,2 тис. грн, що становить 99,52 % від запланованого (19,3 тис. грн);

по субвенції з місцевого бюджету на будівництво мультифункціональних майданчиків касові видатки (493,96 тис. грн) менші за план (2 362,9 тис. грн) у сумі 1 868,94 тис. грн у зв'язку з фінансуванням даної субвенції наприкінці грудня 2019 р., тому роботи виконані не в повному обсязі.

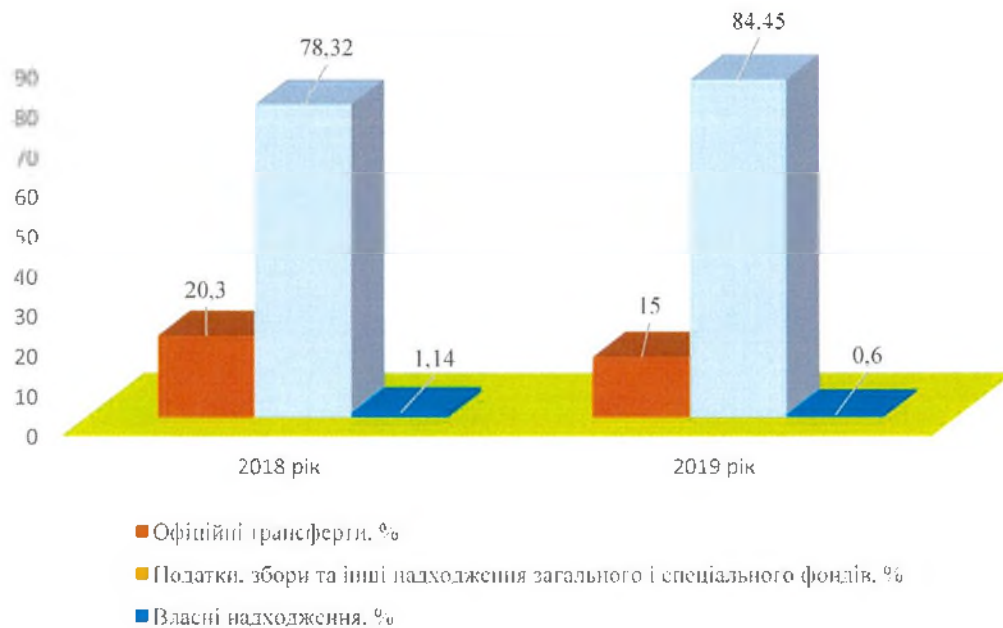

Рис. 4 Структура фактичних надходжень бюджету громади за 2018-2019 роки

Протягом 2018-2019 років найбільшими джерелами надходжень бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади є податок та збір на доходи фізичних осіб, другим за питомою вагою – земельний податок, третім – акцизний податок.

Так, податку та збору на доходи фізичних осіб надійшло:

у 2018 році – 51 433,23 тис. грн (39,7 % доходів загального фонду без урахування міжбюджетних трансфертів); виконання уточненого річного плану – 103,51 %; початковий річний план – 40 000,00 тис. грн;

у 2019 році – 53 052,56 тис. грн (38,52 % доходів загального фонду без урахування трансфертів); виконання уточненого річного плану – 100,01 %; початковий річний план – 54 748,00 тис. гривень.

Земельного податку надійшло:

у 2018 році – 22 660,32 тис. грн (17,49 % доходів загального фонду без

урахування трансфертів); виконання уточненого річного плану – 104,16 %;

у 2019 році – 25 640,45 тис. грн (18,61 % доходів загального фонду без урахування трансфертів); виконання уточненого річного плану – 100 відсотків.

Акцизного податку надійшло:

у 2018 році – 20 265,42 тис. грн (15,64 % доходів загального фонду без урахування трансфертів); виконання уточненого річного плану – 104,32 %;

у 2019 році – 20 571,84 тис. грн (14,93 % доходів загального фонду без урахування трансфертів), виконання уточненого річного плану – 95,42 відсотка.

За спеціальним фондом (без урахування обсягів міжбюджетних трансфертів) за 2018 рік загалом надійшло доходів у сумі 13 549,81 тис. грн при уточненому плані 8 929,53 тис. грн, або план виконано на 151,74 %. У структурі спеціального фонду неподаткові надходження займають 34,95 %. Власних надходжень бюджетних установ у 2018 році надійшло 2 055,74 тис. грн (80,68 % уточненого плану), що становить 32,71 % неподаткових надходжень та 11,43 % доходів спеціального фонду.

Виконання та перевиконання уточненого плану надходжень спеціального фонду за 2018 рік, крім найбільших надходжень, було за такими основними показниками:

кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній або комунальній власності, та земельних ділянок, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим – 7 211,59 тис. грн при плані 2 644,80 тис. грн (виконання – 272,67 % за рахунок надходжень від продажу земельних ділянок наприкінці грудня 2018 року);

надходження від викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення становить 45,18 тис. грн при плані 14,40 тис. грн (виконання – 313,78 відсотка).

За спеціальним фондом (без урахування обсягів міжбюджетних трансфертів) за 2019 рік загалом надходження становлять 18 395,42 тис. грн при уточненому плані 8 102,45 тис. грн, або план виконано на 227,04 %. У структурі спеціального фонду неподаткові надходження займають 76,56 %. Власних надходжень бюджетних установ у 2019 році надійшло 1 104,71 тис. грн (121,00 % уточненого плану), що становило 7,84 % неподаткових надходжень та 6,0 % доходів спеціального фонду.

Виконання та перевиконання уточненого плану надходжень спеціального фонду за 2019 рік, крім найбільших надходжень, було за такими основними показниками:

надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту становили 12 830,31 тис. грн при плані 2 817,01 тис. грн (виконання – 455,46 % за рахунок надходження коштів наприкінці грудня 2019 року, та, як наслідок, не внесені зміни до дохідної частини бюджету);

 Надія ПУСТОВА

надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва становили 149,09 тис. грн при плані 61,48 тис. грн (виконання – 242,51 відсотка).

За 2018 рік загальний фонд (без міжбюджетних трансфертів) бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади до планових показників (з урахуванням змін) виконано на 103,2 % (фактичні надходження становили 129 567,18 тис. грн, план – 125 550,00 тис. гривень).

У досліджуваному періоді до спеціального фонду бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшли кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, надійшло загалом доходів у загальній сумі 7 211,59 тис. грн, що становить 53,22 % питомої ваги надходжень у загальній сумі доходів спеціального фонду бюджету (без міжбюджетних трансфертів).

Крім цього, до спеціального фонду селищного бюджету від забудовників як пайова участь у розвитку інфраструктури Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшло загалом доходів 4 103,38 грн, що становить 30,28 % питомої ваги надходжень у загальній сумі доходів спеціального фонду бюджету (без міжбюджетних трансфертів).

Виконання та перевиконання уточненого плану надходжень загального фонду, крім найбільших надходжень, було за такими основними показниками:

акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів на 187,95 тис. грн, виконання – 105,18 % (факт – 3 815,95 тис. грн, план – 3 628,00 тис. грн);

місцевих податків – на 1 422,47 тис. грн (план – 56 087,3 тис. грн, факт – 57 509,77 тис. грн), план виконано на 102,54 % (в загальній сумі місцевих податків);

земельний податок становить 22 660,32 тис. грн, план – 21 961,8 тис. грн, виконання 103,18 %;

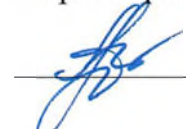
орендна плата становить 10 051,46 тис. грн, план – 9 641,8 тис. грн, виконання 104,25 %;

транспортний податок становить 85,00 тис. грн, план – 75,00 тис. грн, виконання – 113,33 %;

збір за місця для паркування транспортних засобів перевиконано на 62,76 тис. грн, план – 634,2 тис. грн, факт – 696,96 тис. грн, виконання – 109,9 %;

єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків, становить 547,76 тис. грн, план – 440,00 тис. грн, виконання становить 124,49 відсотка.

Адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних

Надія ПУСТОВА

осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань при плані 7,0 тис. грн надійшло 7,51 тис. гривень.

Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності становлять 51,48 тис. грн, план – 40,99 тис. грн, виконання – 125,58 % за рахунок авансових внесків за майбутні періоди.

Перевиконання несподаткових надходжень становить 169,86 тис. грн (план – 186,95 тис. грн, виконано – 356,81 тис. грн), виконання – 190,86 % за порушення законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, а також плата за скорочення термінів надання послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

За 2019 рік загальний фонд (без міжбюджетних трансфертів) бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади до планових показників (з урахуванням змін) виконало на 99,78 % (фактичні надходження становили 137 744,44 тис. грн, план – 138 054,77 тис. гривень).

Виконання та перевиконання уточненого плану надходжень загального фонду, крім найбільших надходжень, було за такими основними показниками:

рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів – 105,91 % від плану (план – 4,30 тис. грн, факт – 4,55 тис. грн);

адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань становить 13,72 тис. грн, факт – 8,3 тис. грн, виконання – 165,34 % в зв'язку зі збільшенням надання відповідних послуг;

державне мито, що сплачується за місцем розгляду та оформлення документів, у тому числі за оформлення документів на спадщину і дарування, 143,75 % від плану (план 0,1 тис. грн, факт – 0,14 тис. гривень).

Разом з тим за 2019 рік спостерігається невиконання акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) – при плані 3 567,4 тис. грн надійшло 3 066,11 тис. грн (виконання – 85,95 відсотка).

Підсумовуючи результати аналізу виконання дохідної частини бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади, встановлено, що протягом 2018-2019 років до бюджету громади акумульовано доходів 363 698,00 тис. грн що становить 104, 8 % від запланованих доходів.

Загалом спостерігається зростання обсягів надходжень, закріплених як до загального, так і до спеціального фондів.

3.2. Оцінка впливу міжбюджетних трансфертів на стан виконання бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади за доходами та видатками

У складі доходів селищного бюджету за 2018-2019 роки частка міжбюджетних трансфертів становила 17,65 відсотка.

Надія ПУСТОВА

За 2018-2019 роки отримано 64 441,15 тис. грн міжбюджетних трансфертів, що становить 97,6 % від загальної суми запланованих надходжень трансфертів (66 417,7 тис. грн) та 17,7 % від загальної суми отриманих надходжень (363 698,00 тис. грн) до селищного бюджету.

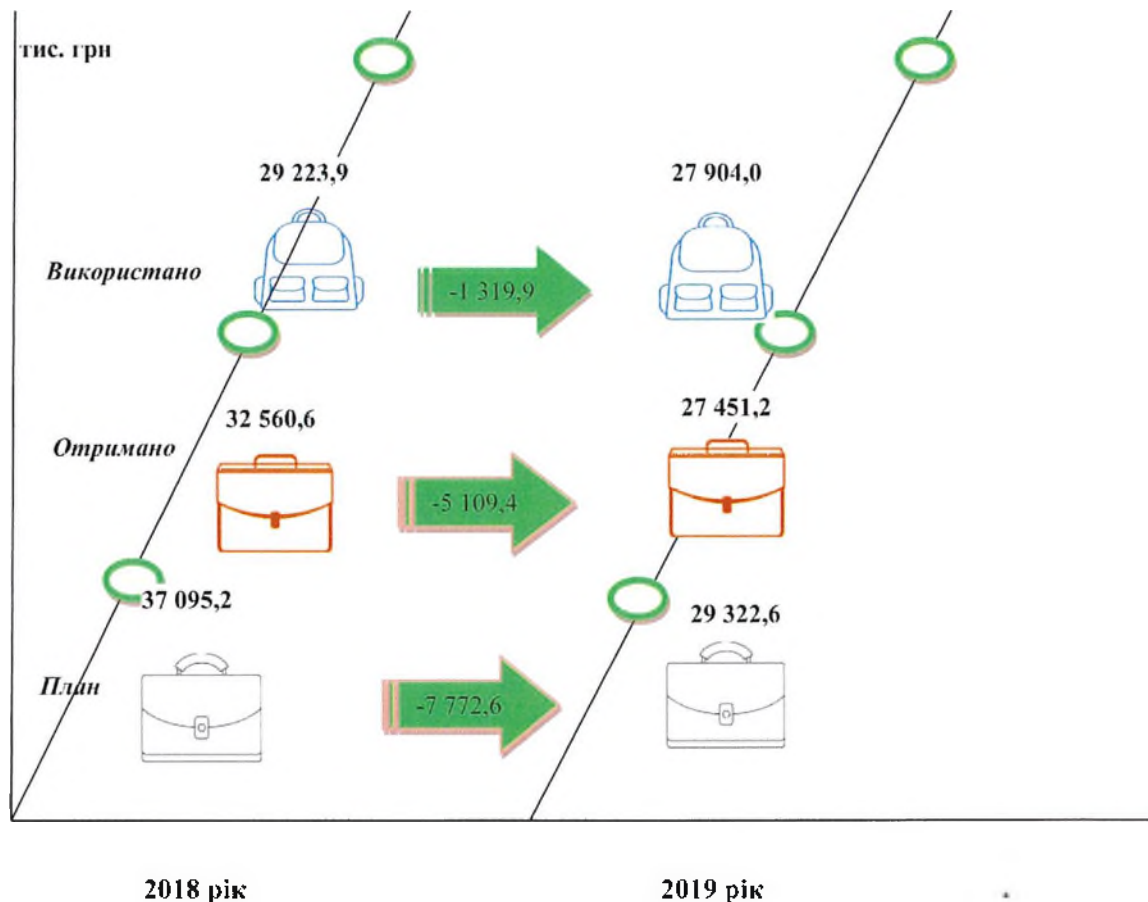

Рис. 5 Аналіз використання отриманих міжбюджетних трансфертів

Залишок коштів на рахунках місцевих бюджетів за 2018-2019 роки становить 6 000,69 тис. грн субвенцій через невикористання коштів, що становить 9,3 % від загальної суми отриманих трансфертів з державного, обласного, районного та місцевого бюджетів.

Отже, частка міжбюджетних трансфертів у загальному ресурсі Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади має тенденцію до зменшення, а саме: з 20,3 % (2018 рік) до 15 % (2019 рік).

3.3. Оцінка стану виконання бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади за видатками

Розширення повноважень об'єднаних територіальних громад та забезпечення бюджету ОТГ необхідним обсягом фінансових ресурсів, вдосконалення розподілу та підвищення ефективності видатків бюджету створюють передумови для прискорення розвитку населених пунктів громади і в кінцевому підсумку – зростання на цій основі добробуту населення та підвищення доступності суспільних послуг.

Бюджет Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади на 2018-2019 роки за видатками затверджено, з урахуванням внесених змін та уточнень, на загальну суму 400 829,1 тис. грн, фактичне виконання становило 362 197,7 тис. грн, або 90,4 відсотка.

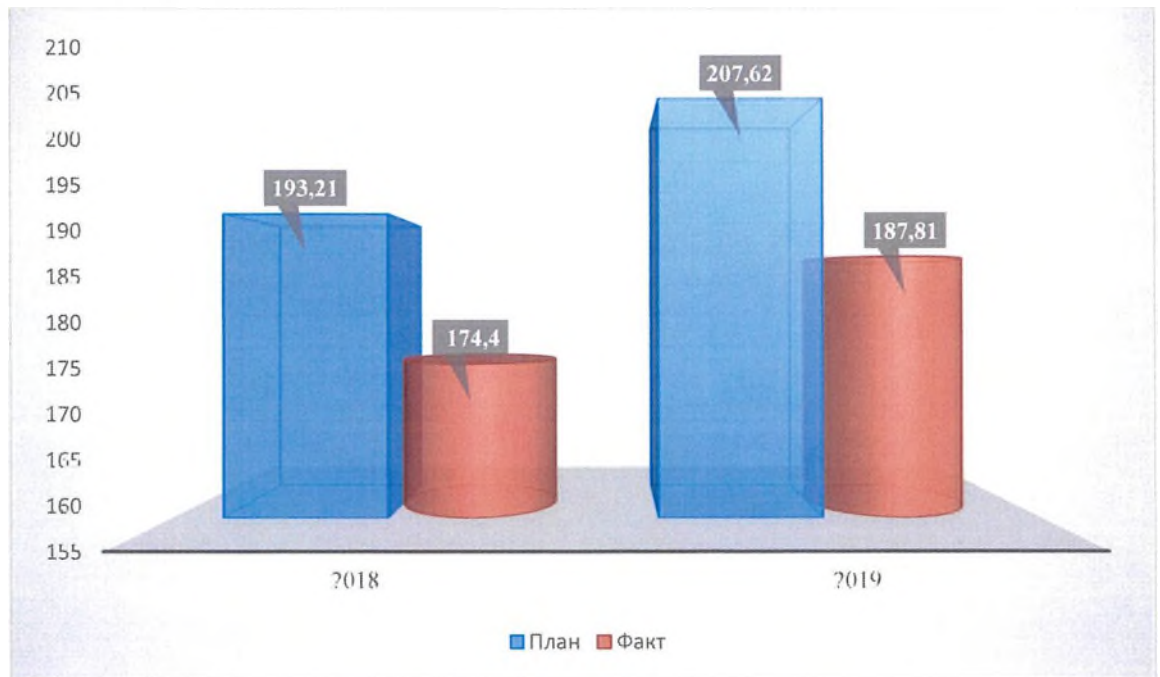

Рис. 6 Оцінка виконання планових показників видаткової частини бюджету Авангардівської ОТГ за період 2018-2019 роки (млн грн)

За 2018 рік видаткова частина бюджету громади, з урахуванням субвенцій з місцевого бюджету, виконана в сумі 174 397,3 тис. грн, за 2019 рік – 187 800,35 тис. гривень.

Слід зазначити, що дохідна частина бюджету щорічно перевиконана, виконання становить у 2018 році – 104,97 %, у 2019 році – 104,62 %, а видаткова частина не виконується на рівні 90,3 % та 90,5 % відповідно. Причиною цього, головним чином, є недофінансування видатків спеціального фонду за рахунок субвенцій з інших бюджетів на виконання інвестиційних проєктів через надходження цих субвенцій щорічно наприкінці бюджетних років (листопад-грудень), тобто в період ускладнення погодних умов для виконання робіт, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією та ремонтом доріг, об'єктів благоустрою, водопровідного господарства тощо. У зв'язку з чим, значні суми невикористаних субвенцій залишались в залишку та використання їх проводилось у наступних бюджетних періодах. Також, економією енергоносіїв, виплатою заробітної плати (лікарняних листів) за рахунок фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності; не виконанням видатків по статті «Продукти харчування» в зв'язку з не систематичним відвідуванням закладів освіти вихованцями.

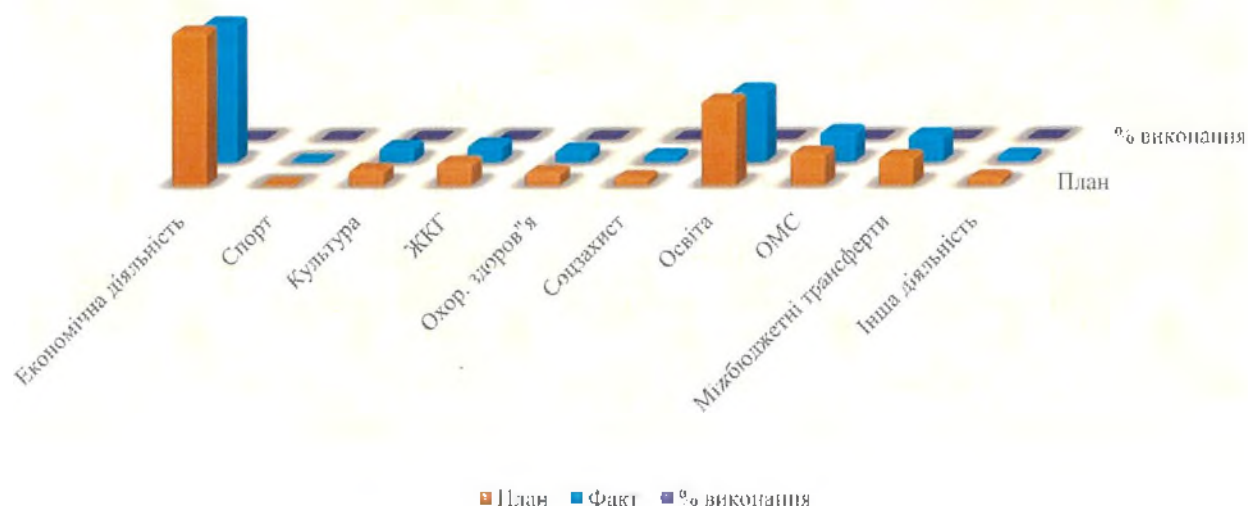

Рис. 7 Виконання планових призначень за видатками в розрізі галузей бюджету Авангардівської ОТГ, тис. грн

В охопленому аудитом періоді виконання планових призначень за видатками коливається від 79,2 % на житлово-комунальне господарство (далі – ЖКГ) до 98,4 % (на культуру).

Найвищі темпи зростання видатків спостерігались в іншій діяльності – 3,6 раза, освіта – 1,6 раза та видатки на культуру – 1,2 раза, найнижчі темпи – видатків на спорт – 0 та охорону здоров'я – 0,8 раза.

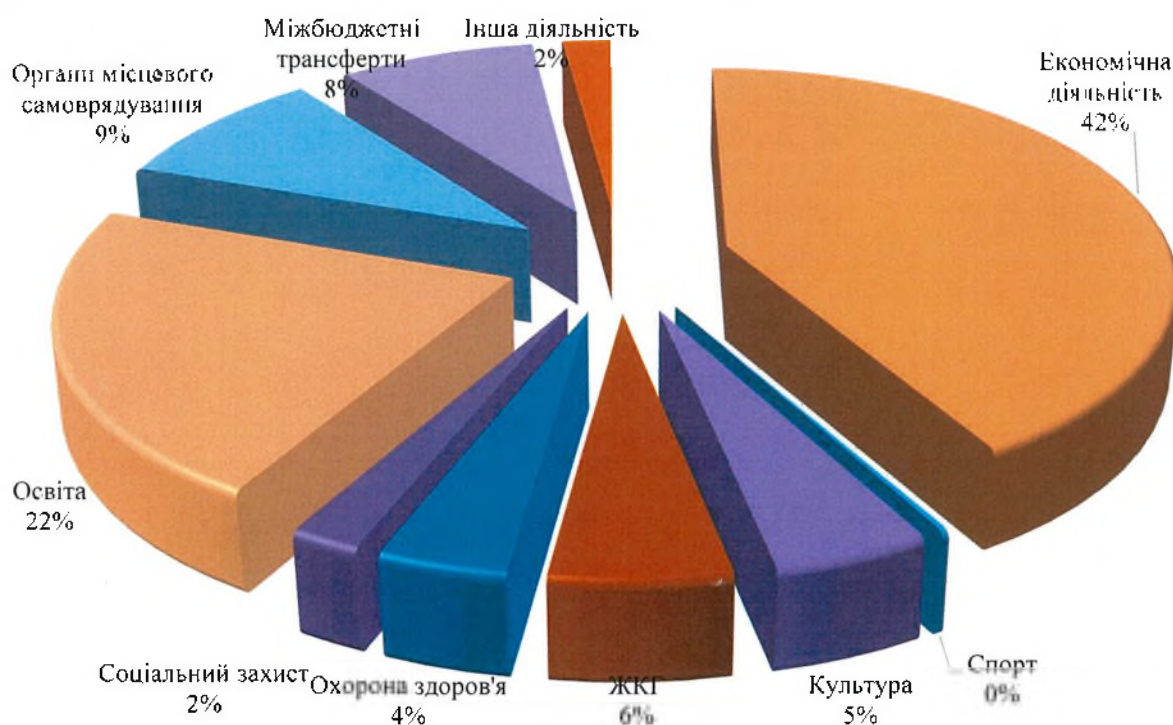

Рис. 8 Структура видаткової частини бюджету Авангардівської ОТГ (загальний та спеціальний фонди) за 2018-2019 роки, %

Близько 42 % видаткової частини бюджету використано на економічну діяльність, заклади дошкільної, загальноосвітні школи та позашкільної освіти – 22,0 %, соціальний захист, охорона здоров'я, культура і спорт – 11,0 %, видатки на утримання виконавчого апарату – 9,0 % і 38,3 % – на видатки з розвитку інших галузей (у тому числі: на ЖКГ – 6,0 %, економічну діяльність: будівництво, транспорт, благоустрій тощо – 21,4 відсотка).

Бюджети Авангардівської ОТГ на 2018-2019 роки прийняті в терміни, визначені законодавством. За загальним фондом бюджету захищені видатки (на оплату праці працівників бюджетних установ, паражування на заробітну плату, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, забезпечення продуктами харчування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, поточні трансферти населенню тощо) на освіту, соціальний захист населення, культуру, спорт та інші соціальні галузі затверджені у відповідності до розрахункової потреби.

Разом з тим потреба в коштах на інші видатки при затвердженні бюджету була врахована в менших розмірах, у зв'язку з чим у процесі виконання бюджету проводилось уточнення планових призначень. Обсяги затверджених видатків протягом виконання бюджету збільшувались за рахунок вільного залишку бюджетних коштів та перевиконання дохідної частини бюджету.

Виконання видатків загального фонду, з урахуванням субвенцій з державного бюджету, забезпечено:

у 2018 році на 89,04 % (82 755,72 тис. грн) до річного плану (з урахуванням змін);

у 2019 році на 88,98 % (101 865,26 тис. грн) до річного плану (з урахуванням змін).

Виконання видатків спеціального фонду, з урахуванням субвенцій з державного бюджету, забезпечено:

у 2018 році на 91,4 % (91 641,58 тис. грн) до річного плану (з урахуванням змін);

у 2019 році на 92,26 % (85 935,09 тис. грн) до річного плану (з урахуванням змін).

Дані про структуру і виконання видаткової частини загального та спеціального фонду бюджету в розрізі програмної класифікації видатків за 2018 рік наведені у таблиці 1.

Надія ПУСТОВА

Таблиця 1

Структура і виконання видаткової частини загального та спеціального фонду бюджету у розрізі функціональної класифікації видатків за 2018 рік

Найменування кодів функціональної класифікації видатків	Загальний фонд			Спеціальний фонд			Питома вага у структурі видатків	
	План на рік з урахуванням змін (тис. грн)	Фактично виконано (тис. грн)	План Виконання до уточненого плану, %	План на рік з урахуванням змін (тис. грн)	Фактично виконано (тис. грн)	Виконання до уточненого плану, %	Загальний фонд, %	Спеціальний фонд, %
Органи місцевого самоврядування	12 597,3	12 183,3	96,7	6 570,0	6 475,4	98,6	14,7	7,1
Освіта	34 472,7	28 894,6	83,8	2 485,8	1 942,3	78,1	34,9	2,1
Соціальний захист та соціальне забезпечення	4 363,8	3 666,5	84,0	0	0	0	4,4	0
Охорона здоров'я	6 226,8	5 763,6	92,6	2 299,9	2 292,8	99,7	7	2,5
Житлово-комунальне господарство	10 627,7	8 917,4	83,9	1 572,0	1 572,0	100,0	10,8	1,7
Культура і мистецтво	7 431,0	7 408,9	99,7	800,0	549,5	68,7	9,0	0,6
Фізкультура і спорт	821,1	762,6	92,9	9,0	9,0	100	0,9	0
Економічна діяльність (будівництво, проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки чи права на неї, виконання інвестиційних проєктів, інші)	1 474,6	522,7	35,4	84 356,4	77 300,6	91,6	0,6	84,4
Міжбюджетні трансфери	12 994,7	12 994,6	100,0	2 150,0	1 500,0	69,8	15,7	1,6
Інша діяльність (інші заходи громадського порядку та безпеки, інша діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів, інше)	1 929,9	1 641,4	85	26,4	0	0	2,0	0
Всього за загальним та спеціальним фондами	92 939,7	82 758,6	89,0	100 269,4	91 641,6	91,4	100	100

Надія ПУСТОВА

З таблиці 1 видно, що в загальному фонді у 2018 році найбільшу питому вагу, а саме 65,3 %, видаткової частини бюджету громади займають видатки на: освіту – 34,9 %, міжбюджетні трансферти – 15,7 %, органи місцевого самоврядування – 14,7 відсотка.

У структурі видаткової частини спеціального фонду найбільшу питому вагу (94 %) бюджету громади займають видатки на: економічну діяльність (будівництво, виконання інвестиційних проєктів, інше) – 84,4 %, органи місцевого самоврядування – 7,1 %, охорона здоров'я – 2,5 відсотка.

У 2018 році за захищеними статтями видатків загального фонду бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади проведено видатків у загальній сумі 82 758,6 тис. грн, що становить 89,0 % до уточненого плану. Загальне невиконання плану становить 10 184,01 тис. грн, а саме: на оплату праці працівників бюджетних установ – 3 258,7 тис. грн, на медикаменти та перев'язувальні матеріали – 74,2 тис. грн, на продукти харчування – 904,5 тис. грн, оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 2 584,0 тис. грн, інші – 3 362,61 тис. гривень.

У 2018 році до загального фонду Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшло субвенцій та дотацій з державного бюджету в загальній сумі 32 560,6 тис. грн, що становить 99,8 відсотка уточненого річного плану:

субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад – при плані 1 645,8 тис. грн надійшла та використана у сумі 1 604,3 тис. грн, що становить 97,5 %;

освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – при плані 11 856,3 тис. грн надійшла в повному обсязі;

медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – при плані 8 587,8 тис. грн надійшла та використана в повному обсязі;

субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – при плані 7 000,00 тис. грн надійшла в повному обсязі, але використана у сумі 6 855,2 тис. грн (залишок коштів та роботи були перенесені на 2019 рік);

дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – при плані 2 967,1 тис. грн надійшла в повному обсязі;

субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 305,3 тис. грн надійшла та використана у сумі 293,2 тис. грн (касові видатки менші за план у зв'язку з меншим використанням коштів на відрядження та на придбання матеріалів);

Надія ПУСТОВА

субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції – при плані 175,6 тис. грн надійшла та використана в повному обсязі;

субвенція з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 96,7 тис. грн надійшла та використана у сумі 76,3 тис. гривень.

Передано до державного бюджету реверсної дотації у сумі 5 219,1 тис. грн, що становить 100 % від планових призначень на рік.

Загальний фонд видаткової частини бюджету Авангардівської ОТГ (без субвенцій) виконано на 87,26 %. При річному плані з урахуванням змін – 79 944,9 тис. грн виконання становить 69 761,1 тис. гривень.

Отже, виконання бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за видатками з урахуванням субвенцій з державного бюджету забезпечено на 90,4 % до річного плану з урахуванням змін. У 2018 році не профінансовано видатків на загальну суму 73,95 тис. гривень. Значне недофінансування видатків бюджету громади відбулося за рахунок не використання в повному обсязі, а саме: 41,5 тис. грн субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, в зв'язку з тим, що експертний звіт та виконання робіт на 1 604,31 тис. грн, а передбачено кошторисом у сумі 1 645,8 тис. гривень. Через економію коштів на відрядження та на придбання матеріалів по субвенції з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету недофінансовано видатків бюджету громади у сумі 12,05 тис. гривень. Крім того, в зв'язку з меншою потребою на ліки недофінансовано видатків бюджету громади у сумі 20,4 тис. грн по субвенції з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету.

Дані про структуру і виконання видаткової частини загального та спеціального фонду бюджету у розрізі функціональної класифікації видатків за 2019 рік наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

**Структура і виконання видаткової частини загального та спеціального фонду
бюджету у розрізі функціональної класифікації видатків за 2019 рік**

Найменування кодів функціональної класифікації видатків	Загальний фонд			Спеціальний фонд			Питома вага у структурі видатків	
	План на рік з урахуванням змін (тис. грн)	Фактично виконано (тис. грн)	План Виконання до уточненого плану, %	План на рік з урахуванням змін (тис. грн)	Фактично виконано (тис. грн)	Виконання до уточненого плану, %	Загальний фонд, %	Спеціальний фонд, %
Органи місцевого самоврядування	15 421,3	14 599,3	94,7	670,0	630,99	94,2	14,3	0,7
Освіта	46 440,0	39 941,3	86,0	8 518,7	8 232,2	96,6	39,2	9,6
Соціальний захист та соціальне забезпечення	4 707,0	4 170,7	88,6	0	0	0	4,1	0
Охорона здоров'я	4 228,3	4 077,8	96,4	2 200,0	2 102,3	95,6	4,0	2,6
Житлово-комунальне господарство	11 979,4	9 066,1	75,7	980,0	370,9	37,8	8,9	0,4
Культура і мистецтво	9000,0	8 996,5	100	330,0	329,9	100	8,8	0,4
Фізкультура і спорт	0	0	0	0	0	0	0	0
Економічна діяльність (будівництво, проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки чи права на неї, виконання інвестиційних проєктів, інші)	991,0	572,7	53,2	79 228,5	73 000,9	92,1	0,5	84,9
Міжбюджетні трансферти	15 484,7	15 235,2	98,4	486,4	486,4	100	15	0,6
Інша діяльність (інші заходи громадського порядку та безпеки, інша діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів, інші)	6 224,0	5 250,6	84,4	730,5	691,4	94,7	5,2	0,8
Всього за загальним та спеціальним фондами	114 475,9	101 865,3	89,0	93 144,1	85 935,1	92,3	100,0	100

Надія ПУСТОВА

З таблиці 2 видно, що в загальному фонді у 2019 році найбільшу питому вагу, а саме 68,5 %, видаткової частини бюджету громади займають видатки на: освіту – 39,2 %, міжбюджетні трансферти – 15 %, органи місцевого самоврядування – 14,3 відсотка.

У структурі видаткової частини спеціального фонду найбільшу питому вагу (97,1 %) бюджету громади займають видатки на: економічну діяльність (будівництво, викопання інвестиційних проєктів, інше) – 84,9 %, освіту – 9,6 %, охорону здоров'я – 2,6 відсотка.

У 2019 році за захищеними статтями видатків загального фонду бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади проведено видатків у загальній сумі 101 865,3 тис. грн, що становить 89,0 % до уточненого плану. Загальне невиконання плану становить 12 610,6 тис. грн, а саме: на оплату праці працівників бюджетних установ – 3 070,0 тис. грн, на медикаменти та перев'язувальні матеріали – 24,9 тис. грн, на продукти харчування – 1 179,2 тис. грн, оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 4 616,8 тис. грн, інші – 3 719,7 тис. гривень.

У 2019 році до загального фонду Авангардівської об'єднаної територіальної громади надійшло субвенцій та дотацій з державного бюджету в загальній сумі 27 451,2 тис. грн, що становить 93,6 відсотка уточненого річного плану:

субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад – при плані 1 554,9 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – при плані 14 124,9 тис. грн надійшла в повному обсязі;

медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – при плані 6 877,3 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – при плані 2 844,7 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 306,7 тис. грн надійшла та виконана у сумі 304,3 тис. грн (кошти не використані в зв'язку з їх економією);

субвенція з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 19,3 тис. грн надійшла та виконана у сумі 19,2 тис. грн;

субвенція з місцевого бюджету на проведення виборів депутатів місцевих

 Надія ПУСТОВА

рад та сільських, селищних, міських голів за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 121,7 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

інші субвенції з місцевого бюджету – при плані 100,0 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

субвенція з місцевого бюджету на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – при плані 1 010,2 тис. грн надійшла та виконана в повному обсязі;

субвенція з місцевого бюджету на будівництво мультифункціональних майданчиків – при плані 2 362,9 тис. грн надійшла та виконана у сумі 493,9 тис. грн (роботи виконані не в повному обсязі у зв'язку з фінансуванням зазначеної субвенції наприкінці грудня 2019 року).

Передано до державного бюджету реверсної дотації у сумі 6 593,6 тис. грн, що становить 100 % від планових призначень на рік.

Загальний фонд бюджету Авангардівської ОТГ (без субвенцій) виконано на 87,5 %. При річному плані з урахуванням змін – 98 991,1 тис. грн виконання становить 86 630,1 тис. гривень.

Отже, виконання бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за видатками з урахуванням субвенцій з державного бюджету забезпечено на 87,5 % до річного плану з урахуванням змін. У 2019 році не профінансовано видатків на загальну суму 1 871,4 тис. гривень. Значне недофінансування видатків бюджету громади відбулося за рахунок не використання в повному обсязі субвенції з місцевого бюджету на будівництво мультифункціональних майданчиків у сумі 1 868,9 тис. грн (роботи виконані не в повному обсязі у зв'язку з фінансуванням зазначеної субвенції наприкінці грудня 2019 року). У зв'язку з економією коштів не профінансовано субвенцію з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету та субвенцію з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету на загальну суму 3,3 тис. гривень.

3.3.1. Оцінка використання офіційних трансфертів бюджету

На сьогодні теоретичні питання формування міжбюджетних відносин закріплені на законодавчому рівні у Бюджетному кодексі України [2].

Згідно з Бюджетним кодексом України [2], міжбюджетні трансферти – це кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого. Основне завдання трансфертів полягає у вирішенні проблем незбалансованості, що виникають внаслідок невідповідності між відповідальністю за видатками та податкоспроможністю. Джерелами виплат міжбюджетних трансфертів здебільшого є відрахування частини надходжень від одного або кількох податків або щорічні асигнування з відповідного

Надія ПУСТОВА

бюджету, що в наш час є найпоширенішим і не дає змоги надавати трансферти на розвиток економіки.

У законах України про Державний бюджет України на відповідні роки до місцевих бюджетів спрямовується загалом 40 різних видів дотацій та субвенцій.

У загальному переліку міжбюджетних трансфертів окремо виділено такі види: базова та реверсна дотації; медична та освітня субвенції.

Відповідно до Порядку та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 6 [14], освітня субвенція спрямовується на оплату праці педагогічним працівникам загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів, професійно-технічних та вищих навчальних закладів державної й комунальної власності в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти, а саме на заробітну плату викладачів загальноосвітніх дисциплін.

У 2018-2019 роках формування дохідної частини бюджету Авангардівської об'єднаної територіальної громади за рахунок трансфертів становило: у 2018 році 20,3 %, у 2019 році 15 %.

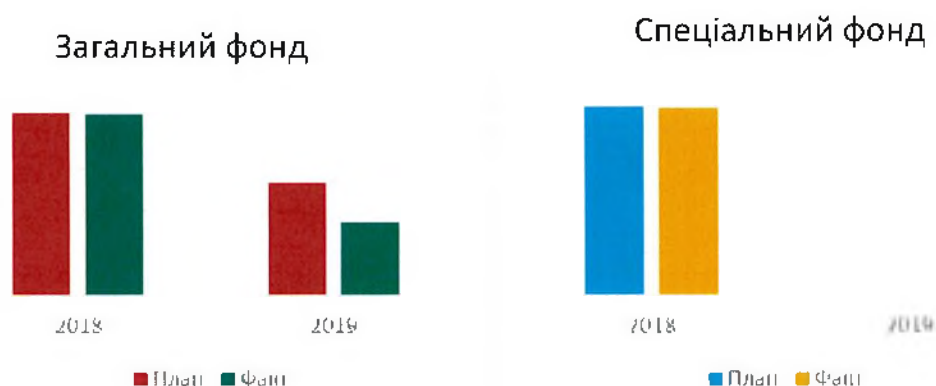

Рис. 9 Виконання Авангардівського селищного бюджету за офіційними трансфертами у 2018-2019 роках, тис. гривень

Обсяги надходжень офіційних трансфертів становили, у 2018 році – 36 990,0 тис. грн, або 99,7 % до затверджених показників, у 2019 році – 27 451,2 тис. грн, або 93,6 % до затверджених показників.

 Надія ПУСТОВА

Рис. 10 Структура офіційних трансфертів до Авангардівського селищного бюджету у 2018-2019 роках, %

Найбільшу частку у офіційних трансфертах з державного бюджету до Авангардівського селищного бюджету становить «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (40,8 %) і «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (27,1 %). Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій становила 12,0 %, Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – 10,0 відсотка. Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад – 5,5 %, кожен із решти трансфертів становлять – менше 2 відсотків.

Поряд з тим понад 100 % загальної суми офіційних трансфертів, отриманих Авангардівською селищною радою з державного бюджету, мали цільове вузькогалузеве призначення, визначене відповідними нормативними актами.

«Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (далі – освітня субвенція) є основним джерелом фінансування закладів середньої освіти, зокрема найбільшої статті видатків – заробітної плати педагогічних працівників.

Надходження освітньої субвенції до Авангардівського селищного бюджету становили:

- у 2018 році – 8 739,5 тис. грн;
- у 2019 році – 14 557,8 тис. гривень.

Внаслідок заходів з упорядкування мережі освітніх закладів станом на 01.01.2019 утворились залишки освітньої субвенції в сумі 3 116,8 тис. грн, які у 2019 році були спрямовані на придбання шкільних меблів, обладнання та двох шкільних автобусів.

Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам (далі – медична субвенція) є основним джерелом фінансування первинної медичної допомоги населенню територіальної громади. Надходження медичної субвенції державного бюджету до Авангардівського селищного бюджету становили:

- у 2018 році – 8 587,8 тис. грн;
- у 2019 році – 6 877,3 тис. гривень.

В Авангардівській об'єднаній територіальній громаді відсутні заклади вторинної медицини. Тому, відповідно до абзацу 2 пункту 5 Порядку та умов надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2015 року № 11 [20], кошти медичної субвенції перераховувались до Овідіопольського районного бюджету з метою забезпечення населення Авангардівської ОТГ вторинною медичною допомогою.

До Авангардівського селищного бюджету у 2018 році надходила **«Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій»**, частина якої у сумі 6 855,2 тис. грн була використана на будівництво Центру Безпеки громадян за адресою: вул. Спортивна, 20, смт Авангард, Овідіопольського району, залишок невикористаної субвенції становив 144,8 тис. грн (роботи виконані не в повному обсязі, кошти використані у 2019 році). У 2019 році зазначена субвенція до селищного бюджету не надходила.

У 2018 році кошти **«Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету»**, частина яких у сумі 2 891,9 тис. грн спрямована на формування заробітної плати технічному персоналу загальноосвітніх закладів.

Надія ПУСТОВА

Залишок невикористаної дотації у сумі 75,2 тис. грн виник у зв'язку з економією виплати заробітної плати технічному персоналу школи.

У 2019 році кошти зазначеної дотації у сумі 2 844,7 тис. грн частково були спрямовані на формування заробітної плати технічному персоналу загальноосвітніх закладів.

У 2018 році кошти **«Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад»** у сумі 1 604,3 тис. грн були спрямовані на капітальний ремонт проїжджої частини пров. Степний від КПП 225 до вул. Абрикосової та на капітальний ремонт проїжджої частини по вул. Восточна (на ділянці від будинку № 2 до будинку № 16).

У 2019 році кошти зазначеної субвенції у сумі 1 554,9 тис. грн спрямовані на капітальний ремонт проїжджої частини по вул. Центральна в с. Прилиманська та на будівництво тротуарної доріжки по вул. Фруктова від вул. Нижня до вул. Спортивна смт Авангард Овідіопольського району.

У 2018 році **«Субвенція з місцевого бюджету на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету»** до селищного бюджету не надходила.

У 2019 році кошти зазначеної субвенції становили 1 010,2 тис. грн та спрямовані на придбання шкільного автобуса.

Кошти **«Субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету»** у 2018 році становили 293,2 тис. грн та у 2019 році – 304,3 тис. грн, які спрямовані на придбання меблів, дидактивного матеріалу та комп'ютерної техніки.

У 2018 році **«Субвенція з місцевого бюджету на будівництво мультифункціональних майданчиків»** до селищного бюджету не надходила.

У 2019 році кошти зазначеної субвенції у сумі 493,9 тис. грн були передані з Авангардівського районного бюджету на здійснення фінансування наступних видатків на будівництво мультифункціонального майданчика за адресою: вул. Спортивна, 18, смт Авангард, Овідіопольського району. Роботи виконані не в повному обсязі, у зв'язку з фінансуванням зазначеної субвенції наприкінці грудня 2019 року.

У 2018 році кошти **«Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції»** становили 175,6 тис. грн та були передані до районного бюджету Овідіопольського району.

У 2019 році кошти зазначеної субвенції до селищного бюджету не надходили.

Надія ПУСТОВА

Кошти «Субвенція з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету» у 2018 році становили 76,3 тис. грн та у 2019 році – 19,2 тис. грн і спрямовані для лікування окремих захворювань.

У 2018 році «Субвенція з місцевого бюджету на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету» до селищного бюджету не надходила.

У 2019 році кошти зазначеної субвенції становили 121,7 тис. грн і направлені на видатки Авангардівської територіальної виборчої комісії.

У 2018 році «Інші субвенції з місцевого бюджету» до селищного бюджету не надходили.

У 2019 році кошти зазначеної субвенції становили 100,0 тис. грн і направлені на утримання КЗ «Центр Безпеки громадян».

3.3.2 Стан надання соціальних гарантій та забезпечення інтересів територіальної громади щодо якості соціальних послуг

Соціальні стандарти та гарантії є визначальними для державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах, а також для формування фінансових ресурсів, що спрямовуються на їх реалізацію. Вони дають змогу реалізувати стратегічну мету – забезпечити високі стандарти життя та рівний доступ громадян до суспільних благ та послуг.

Однією з основних умов добровільного об'єднання територіальних громад, визначених статтею 4 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [12], зазначено, що «якість та доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання».

Аудиторською групою здійснено оцінку забезпечення громадян окремими державними соціальними гарантіями та послугами в найбільш пріоритетних сферах для населення об'єднаної територіальної громади: таких галузях, як освіта, охорона здоров'я.

Гарантії в сфері соціального захисту населення

Соціальний захист населення – це система заходів правового, соціально-економічного та організаційного характеру, що гарантується і реалізовується державою для забезпечення гідного життя, тобто матеріальної забезпеченості на рівні стандартів сучасного розвитку суспільства і вільного розвитку людини. У ст. 46 Конституції України [1] проголошується, що громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та інших

Надія ПУСТОВА

випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення, створення мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Соціальні послуги надаються такими організаціями, як:

Овідіопольський районний центр соціальних служб для сім'ї дітей та молоді (покупна послуга);

Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Овідіопольська РДА (покупна послуга).

Хоча вищезгадані послуги частково надаються мешканцям громади, задоволення попиту населення вимагає розвитку існуючих послуг задля збільшення охоплення населення.

Видатки загального фонду бюджету *на фінансування галузі соціального захисту та соціального забезпечення населення це* заходи Програми надання матеріальної допомоги мешканцям громади на 2018-2020 роки». Профінансовано за Програмою за 2018 рік – 3323,3 тис. грн, або 83,13 % до уточненого плану на рік з урахуванням змін, за 2019 рік – 4160,7 тис. грн, або 88,61 % до уточненого плану на рік з урахуванням змін, за січень-вересень 2020 року – 3495,6 тис. грн, або 74,9 % до уточненого плану на рік з урахуванням змін. У структурі видатків соціального захисту та соціального забезпечення населення за 2018-2020 роки 94,8 % займають видатки на адресну матеріальну допомогу, а саме:

надання щомісячної грошової допомоги особам з інвалідністю I групи, особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю відбувається відповідно до Положення про надання щомісячної грошової допомоги особам з інвалідністю I групи, особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю;

надання одноразової адресної матеріальної допомоги мешканцям громади, за зверненням відбувається відповідно до Положення про порядок надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям Авангардівської селищної ради;

надання адресної грошової допомоги на поховання осіб, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування;

надання одноразової адресної грошової допомоги учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та вдовам ліквідаторів 1-2 категорії відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтвердних документів);

надання одноразової адресної грошової допомоги до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та вдовам учасників бойових

Надія ПУСТОВА

дій відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтвердних документів);

надання одноразової адресної грошової допомоги до Міжнародного дня людей з інвалідністю особам з інвалідністю 2 та 3 групи відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтверджуючих документів),

надання одноразової адресної грошової допомоги до Міжнародного дня людей похилого віку відбувається відповідно до переліку осіб (при досягненні 75 річного віку та старші);

надання одноразової адресної грошової допомоги ветеранам Великої вітчизняної війни та особам з інвалідністю внаслідок війни, та учасникам війни, сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війни відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтвердних документів);

надання адресної матеріальної допомоги в рамках акції «Готуємо дітей до школи» відбувається відповідно до переліку осіб (багатодітні, діти-сироти, діти під опікою, діти з інвалідністю, діти учасників бойових дій в зоні АТО) при наявності підтвердних документів;

надання адресної матеріальної допомоги учасникам АТО відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтвердних документів);

проведення заходів до свята Різдво Христове, а саме придбання Різдвяних подарунків (продуктів харчування) для мешканців громади відбувається відповідно до переліку осіб (при досягненні 75 річного віку та старші, самотні люди, особи, які опинилися в тяжких життєвих обставинах);

проведення заходів до свята Міжнародний Жіночий день - 8 Березня, а саме придбання подарунків для мешканців громади відбувається відповідно до переліку осіб;

проведення заходів до свята Пасха (продуктів харчування), а саме придбання подарунків для мешканців громади відбувається відповідно до переліку осіб (при досягненні 75 річного віку та старші, самотні люди, особи, які опинилися в тяжких життєвих обставинах);

підписка періодичних видань людям похилого віку та малозабезпеченим верстам населення відповідно до переліку осіб (при досягненні 75 річного віку та старші, самотні люди, особи, які опинилися в тяжких життєвих обставинах);

придбання путівок на бази відпочинку учасників бойових дій, відшкодування вартості санаторно-курортного лікування учасникам бойових дій, особам з інвалідністю – воїнам, воїнам-добровольцям з числа учасників антитерористичних операцій, в тому числі у разі спільного оздоровлення разом з сім'єю, та членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО і сімей захоплених у полон або оголошених зниклими без вісті учасників АТО один раз на рік відбувається відповідно до переліку осіб (при наявності підтверджних документів);

Надія ПУСТОВА

здійснення поховання померлих одиноких громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невідомих трупів, в тому числі за допомогою підрядних організацій;

надання щомісячної грошової допомоги працівникам підприємств, установ та організацій ЖКГ відбувається відповідно до списку, затвердженого сесією, який являється додатком до Програми.

Рішенням Авангардівської селищної ради від 24 грудня 2020 року № 1235-VII «Про бюджет об'єднаної територіальної громади (селищний бюджет) на 2020 рік» було спрямовано субвенцію районному бюджету обсягом 230,1 тис. грн для надання соціальних послуг Овідіопольським територіальним центром соціального обслуговування Овідіопольської районної державної адміністрації мешканців Авангардівської об'єднаної територіальної громади. З 1 січня 2020 року по 30 вересня 2020 року до районного бюджету передано 188,0 тис. грн, що становить 100 % від планового обсягу.

Для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа в 2020 році згідно з рішенням сесії від 24.12.2019 № 1199-VII (зі змінами) «Про затвердження Програми Авангардівської селищної ради щодо забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2020 рік» було придбано житло, а саме 2 квартири в смт Авангард на суму 870,5 тис. грн, а саме:

Осиновська Ніна Володимирівна, особа з числа дітей, позбавлених батьківського піклування	03 вересня 1999 року народження
Конюченко Юлія Юріївна, особа з числа дітей-сиріт	23 листопада 2002 року народження
Конюченко Лілія Юріївна, особа з числа дітей-сиріт	08 грудня 1999 року народження

Також згідно з цією Програмою було профінансовано витрати на перевищення граничної вартості придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, обрахованої відповідно до пунктів 17,19 і 22 та пунктів 49, 50 постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 877 [18], які здійснюються за рахунок місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством, в сумі 30,0 тис. грн, а саме:

Каленік Поліна Олегівна, особа з числа дітей, позбавлених батьківського піклування	12 липня 1998 року
--	-----------------------

 Надія ПУСТОВА

народження.

Програма відпочинку та оздоровлення дітей Авангардівської об'єднаної територіальної громади на 2018-2020 роки у 2018-2019 роках профінансована на суму 711,96 тис. гривень.

Забезпечення соціальних гарантій у сфері культури

Культура є ключовим елементом гармонійного й динамічного розвитку країни та суспільства.

Мережа закладів культури Авангардівської об'єднаної територіальної громади за 2018-2019 роки та за січень-вересень 2020 року не змінювалася і налічує 2 Будинки культури, а саме: КІІ «Будинок культури та відпочинку» Авангардівської селищної ради та КЗ «Прилиманський будинок культури та мистецтв». Середньооблікова штатна чисельність працівників в установах культури становить 39 осіб.

Видатки на культуру і мистецтво у бюджеті Авангардівської ОТГ (загальний і спеціальний фонд) за 2018-2020 роки проведені у загальній сумі 25901,6 тис. грн, виконання плану становить 98,2 відсотка.

Виконання плану видаткової частини кошторису в різні роки коливається від 99,7 % у 2018 році до 98,6 % у 2019 році, у 2020 (9 місяців) році становить 90,64 відсотка.

Питома вага видатків за рахунок загального фонду становить 94,7 % та спеціального фонду – 5,3 відсотка.

Фінансове забезпечення заходів на культуру та мистецтво Авангардівської ОТГ на 2018-2020 роки реалізується за рахунок коштів місцевого бюджету.

За рахунок коштів Авангардівської ОТГ було придбано одяг для сцени та театральні крісла, а також встановлено спеціалізоване обладнання сцени, придбано нове звукове обладнання, комп'ютерна техніка та інше.

Стан надання соціальних гарантій у сфері охорони здоров'я

У 2018-2019 роках та протягом 9 місяців 2020 року з бюджету Авангардівської ОТГ проводились видатки на утримання Комунального некомерційного підприємства «Авангардівська амбулаторії загальної практики сімейної медицини».

Робота КНП спрямована на забезпечення лікувально-профілактичних та оздоровчих заходів, метою яких є зміцнення здоров'я людей, запобігання захворювання, підвищення працездатності і продовження їх активної життєдіяльності, забезпечення медичною допомогою первинного рівня населення Авангардівської ОТГ.

Надія ПУСТОВА

Зміни у здоров'ї населення ґрунтуються на таких фундаментальних аспектах оцінки, як смертність, народжуваність, захворюваність, поширеність, а також тривалість життя.

Поширеність захворювань є одним із найважливіших показників у характеристиці стану здоров'я населення і від якого, головним чином, залежить рівень як працездатності, так і смертності населення.

Штатна чисельність працівників КІП «Авангардівська АЗМСМ» у 2020 році та станом 30.09.2020 становила 48,5 штатних одиниці, у тому числі лікарі – 13,5 одиниці, медичний персонал – 25,5 одиниці.

Укомплектованість лікарями у 2020 році – 100,0 відсотків.

КІП «Авангардівська АЗМСМ» забезпечувались матеріально-технічним оснащенням відповідно до норм, затверджених наказом МОЗ України від 27 грудня 2013 року № 1150 «Про затвердження Примірною табелею матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів» [25].

Для покращення матеріально-технічного забезпечення було придбано пульсометри, глюкометри та тест-стрічки, система рентгенівська мобільна, кисневі концентратори, кондиціонери, комп'ютерна техніка.

На охорону здоров'я Авангардівської ОТГ за 2019 рік за рахунок загального та спеціального фондів витрачено 6 250,9 тис. гривень.

Видатки фінансуються на підставі Програм, затверджених рішенням сесії, а саме:

Програма розвитку та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Авангардівська амбулаторія загальної практики сімейної медицини» Авангардівської селищної ради на 2019 рік;

Програма фінансової мотивації працівників Комунального некомерційного підприємства «Авангардівська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини» Авангардівської селищної ради на 2019 рік;

Програма «Доступна медицина на території Авангардівської селищної ради на 2021 рік».

Проведенням аналізом за 2019 рік встановлено, що у структурі видатків – 57,97 % займають захищені статті видатків, зокрема:

на зарплату з нарахуваннями на неї використано 3 077,7 тис. грн;

на придбання медикаментів використано коштів – в сумі 349,1 тис. грн (питома вага 4,8 %);

на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 197,3 тис. гривень.

Стан надання соціальних гарантій у сфері освіти

Відповідно до рішення Авангардівської селищної ради від 11.10.2018 № 600-VII було створено Відділ освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області (далі – відділ освіти) (розпорядник коштів нижчого рівня Авангардівської селищної ради), код згідно з ЄДРПОУ 42646834. Відділ освіти як юридичну особу зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань 26.11.2018, реєстраційний номер 1 543 102 0000 004246. Організаційно правова форма – «Орган державної влади». Вид діяльності за КВЕД – 84.12 Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування.

Відповідно до рішень Авангардівської селищної ради від 22.12.2018 № 756-VII та від 25.07.2019 № 1057-VII на баланс відділу освіти з балансу селищної ради передано та закріплено на праві оперативного управління рухоме та нерухоме майно (на підставі актів приймання-передачі від 02.01.2019 наступних закладів: Авангардівського навчально-виховного комплексу «Дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) – загальноосвітня школа I ступеня»; Загальноосвітньої школи I-III ступенів с. Прилиманське та Комунального закладу «Прилиманський Будинок культури та мистецтв».

Згідно з рішенням Авангардівської селищної ради від 16.01.2020 № 1323-VII на баланс відділу освіти з балансу селищної ради передано та закріплено на праві оперативного управління майно (на підставі актів приймання-передачі) Новодолинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Овідіопольського району Одеської області.

Відповідно до рішень від 16.01.2020 № 1320-VII, від 20.02.2020 № 1362-VII та від 04.06.2020 № 11567-VII Авангардівська селищна рада делегувала відділу освіти повноваження щодо управління, координації та здійснення методичного супроводу Новодолинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Овідіопольського району Одеської області. Крім того, вищевказаними рішеннями Авангардівською селищною радою делеговані повноваження Управлінню освіти, культури та спорту Овідіопольської районної державної адміністрації тимчасово, до внесення змін до державного бюджету (в частині перерозподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами), а також до місцевого бюджету Авангардівської ОТГ Овідіопольського району Одеської області та районного бюджету Овідіопольського району на 2020 рік, здійснювати фінансування Новодолинської загальноосвітньої школи I-III ступенів з коштів, що передбачені в районному бюджеті Овідіопольського району на 2020 рік на фінансування зазначеного закладу (у тому числі коштів освітньої субвенції та додаткової дотації), в термін до 31.12.2020.

Тимчасово, на період здійснення фінансування та витрат з утримання

 Надія ПУСТОВА

Новодолинської загальноосвітньої школи I-III ступенів з коштів, що передбачені в районному бюджеті Овідіопольського району, Управлінню освіти, культури та спорту Овідіопольської районної державної адміністрації делеговано здійснювати нарахування заробітної плати, складання звітності, укладання договорів та ведення бухгалтерського обліку вказаних операцій.

На підставі рішення Авангардівської селищної ради від 07.05.2019 № 956-VII відбувся виділ з Авангардівського навчально-виховного комплексу «Дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) – загальноосвітня школа I ступеня» новоствореної юридичної особи – Закладу загальної середньої освіти «Авангардівська гімназія» Авангардівської селищної ради, а також перейменовано Авангардівський навчально-виховний комплекс «Дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) – загальноосвітня школа I ступеня» в Авангардівський заклад дошкільної освіти «Берізка» Авангардівської селищної ради.

Також у підпорядкуванні Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області знаходиться Комунальний позашкільний навчальний заклад КДЮСШ «Авангард», який є розпорядником коштів нижчого рівня щодо відділу освіти, має окремі рахунки, свою бухгалтерію та самостійно здійснює свою господарсько-фінансову діяльність.

Утримання вищезазначених закладів протягом 2019 – 2020 проводилося за рахунок Авангардівського селищного бюджету.

За період з 01.01.2019 по 30.09.2020 спостерігається тенденція збільшення видатків Авангардівського селищного бюджету на освіту. Так, зокрема, сума видатків, запланованих на 2019 рік становить 48 765,74 тис. грн, на 2020 рік заплановано (з урахуванням змін) 67 249,11 тис. грн, що на 37,9 % більше, ніж на 2019 рік. У тому числі на фінансування закладів дошкільної освіти заплановано у 2020 році 17 542,29 тис. грн, що на 9,6% більше, ніж в 2019 році; на фінансування закладів загальної середньої освіти заплановано 42 410,52 тис. грн, що на 45,2% більше, ніж у 2019 році; на фінансування позашкільної освіти – 2 545,0 тис. грн, що на 24,4% більше, ніж у 2019 році, на проведення капітальних ремонтів закладів освіти, розробку проєктно-кошторисної документації на будівництво нових закладів освіти передбачено 4 751,29 тис. грн що втричі більше, ніж у 2019 році.

Фактичне виконання кошторисів по закладах освіти за 2019 році становило 87,32 %, в тому числі по закладу дошкільної освіти:

за загальним фондом – 90,9 %;

за по спеціальним фондом – 58,33 %;

по закладам загальної середньої освіти:

за загальним фондом – 82,76 %;

за спеціальним фондом – 98,81 %;

по закладу позашкільної освіти:

за загальним фондом – 83,35 відсотка.

Надія ПУСТОВА

Виконання кошторису за видатками на проведення капітальних ремонтів у закладах освіти у 2019 році становило 98,33 відсотка.

Таблиця 3

**Видатки Авангардівського селищного бюджету на освіту
за період з 01.01.2019 по 30.09.2020**

Видатки Авангардівського селищного бюджету на освіту за період з 01.01.2019 по 30.09.2020р.

Період	Показник	Затверджений план на рік	План на рік з урахуванням змін	План на вказаний період з урахуванням змін	Касові видатки за вказаний період	У % до затвердженого на рік (з урахуванням змін)	У % до затвердженого на вказаний період (з урахуванням змін)
1	2	3	4	5	6	7	8
	Надання дошкільної освіти (0611010)	37637,45	33553,00	27410,62	22652,96	67,51	82,64
2019	Загальний фонд	18665,70	15810,70	15810,70	14371,22	90,90	90,90
	Спеціальний фонд	0,00	200,00	200,00	116,66	58,33	58,33
9 міс. 2020	Загальний фонд	18965,83	17471,23	11368,85	8141,08	46,60	71,61
	Спеціальний фонд	5,92	71,06	31,06	24,00	33,77	71,25
	Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (0611020)	56103,55	71620,06	58535,76	44161,24	61,66	75,44
2019	Загальний фонд	20302,71	24440,00	24440,00	20227,02	82,76	82,76
	Спеціальний фонд	0,00	4769,54	4769,54	4712,89	98,81	98,81
9 міс. 2020	Загальний фонд	35793,62	38883,93	25908,36	16807,08	43,22	64,87
	Спеціальний фонд	7,22	3526,59	3417,85	2414,25	68,46	70,64
	Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл 0615031	4184,00	4590,50	4061,90	3043,00	66,29	74,92
2019	Загальний фонд	1609,00	2015,50	2015,50	1679,90	83,35	83,35
	Спеціальний фонд	30,00	30,00	30,00	0,00	0,00	0,00
9 міс. 2020	Загальний фонд	2545,00	2545,00	2010,40	1363,10	53,56	67,60
	Спеціальний фонд	-	-	-	-	-	-
	Будівництво освітніх установ та закладів 0617321	1499,99	6251,29	6251,29	3885,63	62,16	62,16
2019	Спеціальний фонд	0,00	1500,00	1500,00	1474,88	98,33	98,33
9 міс. 2020	Спеціальний фонд	1499,99	4751,29	4751,29	2410,75	50,74	50,74
	Всього	99424,99	116014,85	96259,57	73742,84	63,56	76,61
	в тому числі:						
	2019 рік	40607,41	48765,74	48765,74	42582,58	87,32	87,32
	9 місяців 2020 року	58817,58	67249,11	47493,82	31160,26	46,34	65,61

Надія ПУСТОВА

У 2019 році 16 853,5 тис. грн профінансовано за рахунок трансфертів з державного бюджету (освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам та додаткова дотація з державного бюджету). Вказана сума коштів була використана на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогам – 11 515,4 тис. грн (кошти освітньої субвенції) та на виплату заробітної плати з нарахуваннями технічним працівникам шкіл – 2 275,76 тис. грн, а також на оновлення матеріально-технічної бази закладів – 3 062,34 тис. грн (залишки коштів освітньої субвенції минулого року).

Також були виділені кошти субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у сумі 304,3 тис. грн та на придбання шкільного автобуса – 1 010,22 тис. гривень.

Всього за рахунок державного бюджету у 2019 році було профінансовано 18 168,02 тис. грн, що становить 42,7 % від видатків на освіту Авангардівської ОПІ. Решта видатків на освіту (57,3 %) здійснювалась за рахунок доходів Авангардівського селищного бюджету.

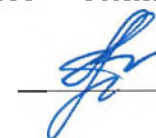
За 9 місяців 2020 року за рахунок трансфертів з державного бюджету (освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам та додаткова дотація з державного бюджету) було профінансовано 14 576,48 тис. гривень. Вказана сума коштів була використана на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогам – 10 859,9 тис. грн (кошти освітньої субвенції) та на виплату заробітної плати з нарахуваннями технічним працівникам шкіл – 1 245,98 тис. грн, а також на оновлення матеріально-технічної бази закладів – 2 470,6 тис. грн (залишки коштів освітньої субвенції минулого року).

Всього за станом на 30.09.2020 за рахунок державного бюджету було профінансовано 46,8 % видатків на освіту. Решта видатків на освіту (53,2 %) здійснювалась за рахунок доходів селищного бюджету.

У 2019 році виділено коштів освітньої субвенції у сумі 14 124,9 тис. грн, профінансовано та використано – 11 515,4 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам шкіл. Коштів додаткової дотації з державного бюджету виділено – 2 275,76 тис. грн, профінансовано та використано 2 275,76 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями технічним працівникам шкіл.

У 2020 році виділено коштів освітньої субвенції у сумі 20 367,5 тис. грн, станом на 30.09.2020 профінансовано та використано на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам шкіл – 10 859,9 тис. гривень. Коштів додаткової дотації виділено 1 662,0 тис. грн, профінансовано та використано станом на 30.09.2020 – 1 245,98 тис. грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями технічним працівникам шкіл.

Залишок коштів освітньої субвенції, який утворився на 01.01.2019, становив 3 116,8 тис. грн та був використаний у 2019 році у загальній сумі 3 062,34 тис. грн, у тому числі на придбання шкільного автобуса – 1 896,0 тис. грн, на придбання комп'ютерної техніки (ноутбуки,

Надія ПУСТОВА

багатофункціональні пристрої) – 133,1 тис. грн, на оснащення закладів загальної середньої освіти засобами навчання та обладнанням для кабінетів природничо-математичних предметів – 231,88 тис. грн, на придбання інтерактивних дощок, мультимедійних проекторів, навчального обладнання для кабінетів НУІІІ та кабінету іноземної мови, меблів для кабінетів НУІІІ, спортивного обладнання для спортивної зали, обладнання для кабінету психологічного розвантаження – 801,36 тис. гривень.

Залишок коштів освітньої субвенції, який утворився на 01.01.2020, становив 2 663,9 тис. грн та був використаний станом на 30.09.2020 у сумі 2 470,6 тис. грн, у тому числі на придбання шкільного автобуса 1 646,5 тис. грн, на оснащення навчальними комп'ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання – 503,0 тис. грн, на придбання підручників і посібників – 41,1 тис. грн, на придбання меблів для НУІІІ, багатофункціональних пристроїв – 280,0 тис. гривень.

Залишки коштів освітньої субвенції використані відділом освіти відповідно до вимог Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 6 [14].

На забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2019 році відділу освіти була профінансована субвенція у сумі 304,3 тис. грн, яка була використана на придбання шкільних меблів, музичних інструментів та комп'ютерного обладнання, дидактичних матеріалів та витрати на відрядження. У 2020 році кошти субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» станом на 30.09.2020 відділом освіти не використовувалися.

Крім того, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 319 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти» [19] відділу освіти виділена субвенція у загальній сумі 1 010,22 тис. грн, яка профінансована та використана у 2019 році на придбання шкільного автобуса.

Дошкільна освіта

Станом на 30.09.2020 в Авангардівській ОТГ функціонував один заклад дошкільної освіти – Заклад дошкільної освіти «Берізка» Авангардівської селищної ради.

Аналіз структури видатків закладу дошкільної освіти наведено у таблиці 2. За даними фінансового відділу Авангардівської селищної ради, загальний обсяг проведених видатків на дошкільну освіту Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради за 2019 рік і 9 місяців 2020 року становив у загальній сумі 22652,96 тис. грн, зокрема:

у 2019 році – 14487,89 тис. грн, з них на поточні видатки – 99,19 % , на капітальні видатки – 0,81 %;

Надія ПУСТОВА

за 9 місяців 2020 року – 8165,07 тис. грн, з них на поточні видатки – 99,71%, на капітальні видатки – 0,29 відсотка.

Аналіз структури видатків закладу дошкільної освіти, який у дослідженому періоді фінансувався за рахунок коштів селищного бюджету розрізі основних кодів економічної класифікації видатків свідчить про те, що у 2019 році найбільша частина коштів (75,5 %) спрямовувалась на заробітну плату з нарахуваннями. На оплату комунальних послуг спрямовано 8,19 % загальної суми видатків на дошкільну освіту. Питома вага видатків на харчування, величина яких прямо пропорційно залежить від кількості споживачів дошкільних освітніх послуг, у загальній структурі видатків установ дошкільної освіти становила лише 11,5 %. Питома вага капітальних видатків становила 0,81 % у загальній структурі видатків установ дошкільної освіти.

За 9 місяців 2020 року у структурі видатків селищного бюджету також найбільшу питому вагу становили витрати на заробітну плату з нарахуваннями – 86,34 %. На оплату комунальних послуг використано 4,13 % загальної суми видатків на дошкільну освіту. Питома вага видатків на харчування – 4,48 %. Питома вага капітальних видатків становила лише 0,29 % від загальної суми видатків установ дошкільної освіти.

Контингент дітей у Закладі дошкільної освіти «Берізка» Авангардівської селищної ради становив:

станом на 01.01.2019 – 410 вихованців (16 груп) при загальній плановій потужності 280 місць;

станом на 01.01.2020 – 398 вихованців (16 груп) при загальній плановій потужності 280 місць;

станом на 30.09.2020 – 395 вихованців (16 груп) при загальній плановій потужності 280 місць.

Найвищий рівень наповнюваності груп протягом 2019 року був у групі «Барвінок» – 32 дитини, найнижчий – у групі «Дзвіночок» – 19 дітей. У січні-вересні 2020 року найвищий рівень наповнюваності груп був у групі «Барвінок» – 29 дитини, найнижчий – у групі «Сонечко» – 17 дітей.

Рівень охоплення дошкільною освітою дітей від 2 до 6 років у 2019-2020 роках становив 76,6 відсотка.

За даними Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради, на утримання 1 групи в місяць по Авангардівській ОТГ було витрачено в середньому за 2019 рік – 905,5 тис. грн, за 9 місяців 2020 року – 510,3 тис. гривень.

Аналізом охоплення дошкільною освітою дітей Авангардівської об'єднаної територіальної громади встановлено, що на території села Прилиманське немає закладів дошкільної освіти. У цьому селі мешкає 353 дитини віком від 0 до 6 років (7-річного віку).

Надія ПУСТОВА

Станом на 01.01.2020 у кількість педагогічних працівників у розрахунку на 1 групу становила 2,7 одиниці. Кількість дітей на одного педпрацівника – 9,1.

За даними Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради, видатки на харчування дітей в Закладі дошкільної освіти «Берізка» Авангардівської селищної ради у 2019 році становив 2 406,04 тис. грн, у тому числі видатки загального фонду – 1 666,46 тис. грн, спеціального фонду – 739,58 тис. гривень.

Середня вартість харчування дитини (1 діто/дня) в ДНЗ громади становила у 2019 році – 45,0 грн; у січні-вересні 2020 року – 45,80 гривні.

Харчування дітей організовано за кошти селищного бюджету та батьківської плати. Розмір батьківської плати у 2019 році становив 18,0 грн, у січні- вересні 2020 року – 18,30 гривні.

Структура видатків Авангардівського селищного бюджету на дошкільну освіту

Таблиця 4

КЕКВ	Стаття витрат	2019 рік		9 місяців 2020 року	
		Сума	Питома вага витрат, %	Сума	Питома вага витрат, %
2000	Поточні видатки	14 371,22	99,19	8 141,07	99,71
2100	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	10 938,63	75,50	7 049,64	86,34
2111	Заробітна плата	9 029,98	62,33	5 795,41	70,98
2120	Нарахування на оплату праці	1 908,65	13,17	1 254,23	15,36
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	282,06	1,95	134,36	1,65
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	5,09	0,04	61,41	0,75
2230	Продукти харчування	1 666,46	11,50	365,93	4,48
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	284,29	1,96	191,21	2,34
??50	Видатки на відрядження	3,96	0,03	1,08	0,01
??70	Оплата комунальних послуг та енергопослуг, в тому числі:	1 187,09	8,19	337,44	4,13
2272	Оплата водопостачання та водовідведення	58,33	0,40	27,40	0,34
2273	Оплата електроенергії	318,89	2,20	134,25	1,64
2274	Оплата природного газу	809,87	5,59	175,79	2,15
2800	Інші поточні видатки	3,64	0,03	0,00	0,00
3000	Капітальні видатки	116,66	0,81	24,00	0,29
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	116,66	0,81	24,00	0,29
	Всього видатків на дошкільну освіту	14 487,89	100,00	8 165,07	100,00

Надія ПУСТОВА

Загальна середня освіта

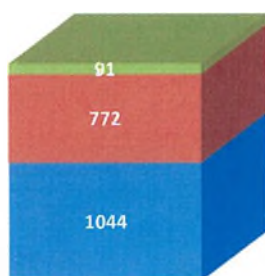
Мережа закладів середньої освіти Авангардівської ОТГ станом на 30.09.2020 складалась із 3-х закладів загальної середньої освіти:

Заклад загальної середньої освіти «Прилиманський ліцей» Авангардівської селищної ради;

Заклад загальної середньої освіти «Авангардівська гімназія» Авангардівської селищної ради;

Заклад загальної середньої освіти «Новодолинський ліцей» Авангардівської селищної ради.

■ 1-4 клас ■ 5-9 клас ■ 10-11 клас

1

Рис. 11 Мережа закладів загальної освіти Авангардівської ОТГ у 2020-2021 навчальному році

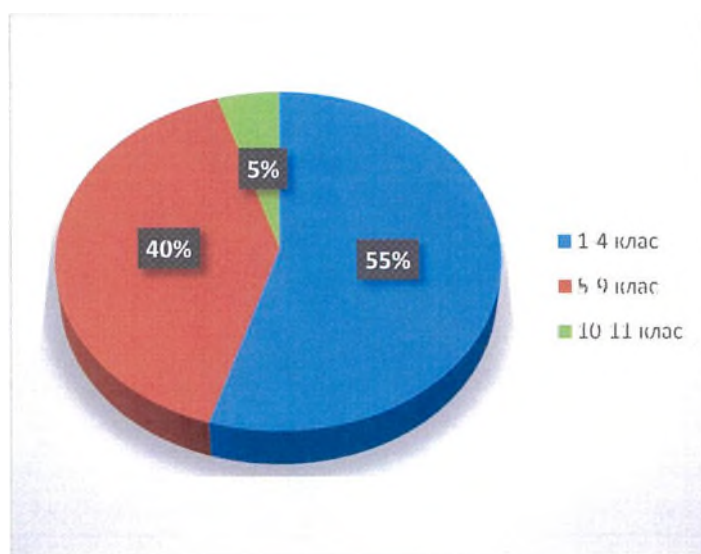

Рис. 12 Структура класів Авангардівської ОТГ у 2020-2021 навчальному році

У 2020-2021 навчальному році у 1-4 класах навчається 55 % всіх учнів (1 044 учні), у 5-9 класах – 40 % від усіх учнів (772 учні), у 10-11 класах – лише 5 % від усієї чисельності учнів (91 учень).

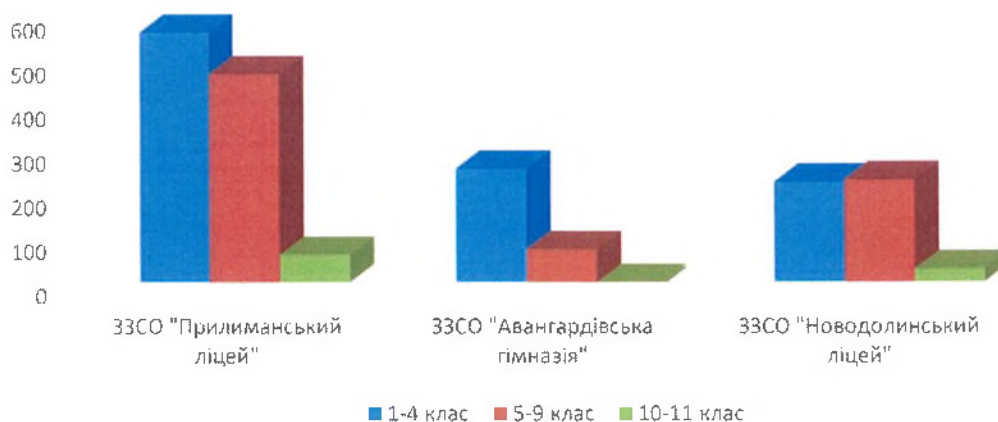

Рис. 13 Чисельність учнів в закладах загальної освіти Авангардівської ОТГ у 2020-2021 навчальному році в розрізі закладів і класів

Надія ПУСТОВА

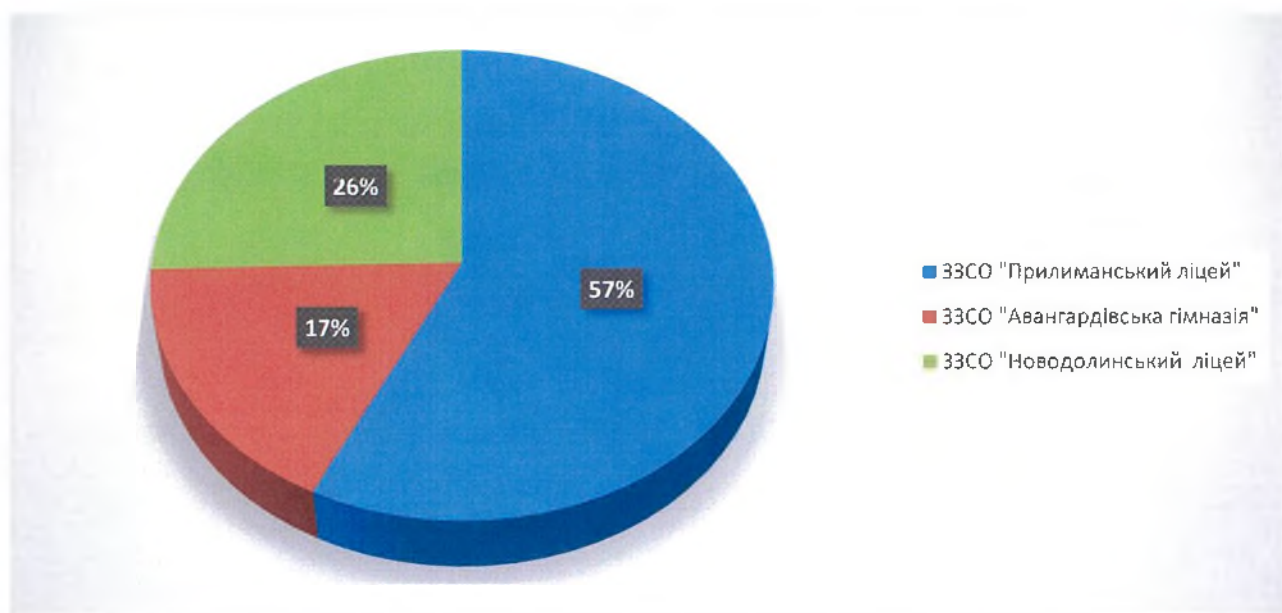

Рис. 14 Структура чисельності учнів в закладах загальної освіти Авангардівської ОТГ у 2020-2021 навчальному році

У 2020-2021 навчальному році у ЗЗСО «Прилиманський ліцей» навчається 1 092 учня, що становить 57 % від усіх учнів громади. У ЗЗСО «Новодолинський ліцей» навчається 485 учнів, що становить 26% від усіх учнів громади. У ЗЗСО «Авангардівська гімназія» навчається 330 учнів (17 % від чисельності учнів громади).

Інформація щодо використання потужностей мережі ЗЗСО наведена у таблиці 4.

Таблиця 4
Використання потужностей загальноосвітніми навчальними закладами по Авангардівській ОТГ станом на 30.09.2020 р

Назва та розташування закладу	Планова потужність, учнів	Фактична чисельність учнів	Відсоток використання потужностей, %	Кількість класів	Середня наповнюваність класів, учнів	Кількість педагогічних працівників	Кількість учнів у розрахунку на 1 педагогічного працівника
ЗЗСО «Прилиманський ліцей» (с. Прилиманське, вул. Центральна, 127)	400	1 092	273	38	29	85	13
ЗЗСО «Новодолинський ліцей» (с. Нова Долина, вул. Шкільна, 1)	400	485	121,3	29	19	52	15
ЗЗСО «Авангардівська гімназія» (смт Авангард, вул. Добрянського, 26 А)	100	330	330	5	37	29	11
Усього по досліджених закладах	900	1907	211,9	72	26	146	13

Середня наповнюваність класів – 26 учнів. Співвідношення «учитель-учень» – 1:13.

 Надія ПУСТОВА

Показник наповнюваності класів найбільший у ЗЗСО «Авангардівська гімназія» – 37 учнів, найменший – у ЗЗСО «Новодолинський ліцей» – 19 учнів.

Показник співвідношення «учитель-учень» найбільший у ЗЗСО «Новодолинський ліцей» – 1:15, найменший – у ЗЗСО «Авангардівська гімназія» – 1:11.

Спостерігається збільшення показників середньої наповнюваності класів та співвідношення учитель-учень, що є позитивною тенденцією, яка працює на підвищення ефективності використання коштів.

Протягом періоду, який підлягав дослідженню, оптимізація загальноосвітніх навчальних закладів відділом освіти не проводилась через переповненість закладів загальної середньої освіти.

Позашкільна освіта

Мережа закладів позашкільної освіти Авангардівської ОТГ, що фінансувалась за рахунок коштів селищного бюджету, упродовж дослідженого періоду (з 01.01.2019 по 30.09.2020) була представлена 1 закладом позашкільної освіти – Комплексною дитячо-юнацькою спортивною школою «Авангард» Авангардівської селищної ради.

Станом на 30.09.2020 в КДЮСШ «Авангард» працювало 23 групи, в них займалось 323 вихованці, з них дівчат – 52. У 2019 році – 21 група (займалось 304 вихованці).

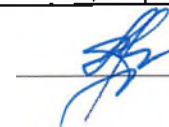
Кадровий склад тренерів - тренерів-викладачів –10, із них 3 – сумісники.

Вищу освіту мають 6 тренерів, з них 6 – вищу спеціальну. У 2019-2020 роках і 82 вихованці отримали юнацькі розряди.

Структура видатків Авангардівського селищного бюджету на позашкільну освіту наведена в таблиці 5.

Таблиця 5

КЕКВ	Стаття витрат	2019 рік		9 місяців 2020 року	
		Сума	Питома вага витрат, %	Сума	Питома вага витрат, %
2000	Поточні видатки	1 679,90	100,00	1 363,10	100,00
2100	Оплата праці і парохування на заробітну плату	1 394,40	83,00	1 318,00	96,69
2111	Заробітна плата	1 135,90	67,62	1 076,80	79,00
2120	Парахування на оплату праці	258,50	15,39	241,20	17,69
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	48,30	2,88	1,10	0,08
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	70,60	4,20	11,30	0,83
2250	Видатки на відрядження	166,60	9,92	32,70	2,40
3000	Капітальні видатки	0,00	0,00	0,0	0,0
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього видатків на дошкільну освіту		1 679,90	100,00	1 363,10	100,00

Надія ПУСТОВА

У структурі витрат на утримання позашкільного закладу освіти найбільшу питому вагу становили витрати на заробітну плату з нарахуваннями: в 2019 році – 83 %, за 9 місяців 2020 року – 96,69 %. Питома вага видатків на відрядження в 2019 році – 9,92 %, за 9 місяців 2020 року – 2,4 %. Питома вага видатків на оплату послуг становила в 2019 році – 4,2%, за 9 місяців 2020 року – 0,83 %. Питома вага видатків на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю становила в 2019 році – 2,88 %, за 9 місяців 2020 року – 0,08 відсотка.

З огляду на вищевикладене, проблемою аудиту визначено:

1. Чи існують резерви збільшення дохідної частини Авангардівського селищного бюджету для подальшого спрямування на задоволення потреб територіальної громади?

2. Які фактори заважають ефективному використанню бюджетних коштів та комунального майна?

Розділ 4. Результати державного фінансового аудиту

Гіпотеза 1. Недостатній рівень контролю, неповне використання можливостей щодо адміністрування місцевих податків і зборів та залучення додаткових джерел доходів не сприяє наповненню необхідними ресурсами дохідної частини бюджету Авангардівської ОТГ

Гіпотеза підтверджується.

Кожен податок є важливою складовою доходів бюджету, оскільки забезпечує внесок у його наповнення.

Земельні ресурси є територіальним базисом життєдіяльності громади, основою розвитку місцевої економіки та важливим джерелом поповнення бюджету громади. Земля як особливий природний ресурс має бути первинною матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування.

Згідно з бюджетним законодавством плата за землю є одним з джерел надходжень загального фонду Авангардівської селищної ради, за рахунок якого утримуються бюджетні установи, що забезпечують надання послуг населенню в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту. Також фінансуються соціально важливі місцеві цільові програми.

Загальна площа земель, які входять до складу Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади, становить 3 449,6 гектара. При цьому в загальній структурі земельних ресурсів громади основу становлять землі сільськогосподарського призначення, котрі становлять 2 303,61 га (66,8 відсотка).

 Надія ПУСТОВА

Серед інших земельних ресурсів громади: ліси та інші лісовкриті площі – 77,72 га; забудовані землі – 821,29 га; відкриті заболочені землі – 26,6 га; води – 191,7 гектара.

Плата за землю справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки.

За досліджуваний період надійшло земельного податку у сумі 68 071,3 тис. грн, зокрема: за 2018 рік – 22 660,3 тис. грн, за 2019 рік – 25 640,5 тис. грн та за січень – вересень 2020 року – 19 770,5 тис. гривень.

Надходження від оренди землі становили 27 892,9 тис. грн, зокрема: за 2018 рік – 10 051,4 тис. грн, за 2019 рік – 10 424,5 тис. грн та за січень – вересень 2020 року – 7 417,0 тис. гривень.

Під час проведення аудиту встановлено наявність неодиноких випадків порушень в частині як нарахування, так і термінів сплати землекористувачами орендної плати, що підтверджує недостатність контролю з боку селищної ради за використанням земельних ресурсів та не сприяє наповненню бюджету громади.

Зокрема, не забезпечується на належному рівні здійснення моніторингу використання земельних ресурсів.

Так, станом на 01.01.2018 не відображена реальна заборгованість перед місцевим бюджетом по платі за землю, що свідчить про відсутність обліку орендарів земельних ділянок, який би відображав нараховану орендну плату, її сплату та заборгованість в розрізі користувачів.

При цьому згідно з інформацією ГУ ДПС в Одеській області, наданою щодо обсягів заборгованості до бюджету Авангардівської селищної ради по земельному податку та орендній платі, заборгованість станом на 01.01.2018 становила 1 817,4 тис. грн, станом на 01.01.2019 – 2 306,3 тис. грн, станом на 01.01.2020 – 3 997,1 тис. грн та станом на 01.10.2020 становить 6 014,7 тис. гривень.

Запит та відповідь ГУ ДПС в Одеській області наведено у додатку 2 до аудиторського звіту.

В результаті недостатньої взаємодії селищної ради з підрозділами ДПС щодо обміну інформацією про заборгованість плати за землю, недостатній рівень аналітичної роботи Авангардівської селищної ради для забезпечення контролю за надходженням до бюджету плати за землю, заборгованість по орендній платі має тенденцію до зростання та, як наслідок, призводить до недоотримання коштів місцевим бюджетом.

Використання земельних ділянок за оформленими договірними відносинами з неповною сплатою орендної плати за землю відповідно до умов договорів

Надія ПУСТОВА

Відповідно до положень статті 1 Закону України «Про оренду землі» [10] (в редакції, чинній на момент виникнення правовідносин) оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької та інших видів діяльності.

Згідно зі статтею 13 Закону України «Про оренду землі» [10] договір оренди землі – це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про оренду землі» [10] орендодавець має право вимагати від орендаря своєчасного внесення орендної плати.

Довідково. Право оренди земельної ділянки підлягає державній реєстрації відповідно до закону (стаття 6 Закону України «Про оренду землі» [10]). Таким чином, обов'язок орендаря земельної ділянки щодо виплати орендної плати за використання земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації договору оренди землі.

Дослідженням встановлено, що протягом 2018-2020 років мали місце випадки використання земельних ділянок за оформленими договірними відносинами з частковою оплатою орендної плати за землю.

Наприклад, Авангардівською селищною радою відповідно до договору оренди земельної ділянки від 22.05.2014 б/н ТОВ «Немирів-Ойл» передано в платне користування земельну ділянку загальною площею 0,2266 га, кадастровий номер 5123755200:02:001:0610, для обслуговування автозаправної станції терміном на 10 років. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки становить 1 621,26 тис. грн, розмір орендної плати становить 4 % від НО земельної ділянки, що становить 64,85 тис. грн у рік. За наданою інформацією Авангардівської селищної ради у період аудиту, орендна плата за землю сплачувалась в неповному обсязі, що призвело до недоотримання бюджетом доходів у сумі 64,5 тис. гривень.

Крім цього, відповідно до п. 4? вищезазначеного договору з 15.05.2017 орендну плату необхідно було переглянути до розміру 5%, про що скласти відповідну угоду.

Проте селищною радою не було переглянуто розмір орендної плати, що призвело до втрати доходів Авангардівським селищним бюджетом протягом 2018-2020 років у сумі 48,63 тис. гривень.

Загалом внаслідок неповної сплати орендарями плати за землю за оформленими договірними відносинами, відповідно до умов договорів, селищним бюджетом недоотримано 2 830,14 тис. гривень.

Розрахунок недоотриманої орендної плати за землю за оформленими договірними відносинами наведено у додатку 3 до аудиторського звіту.

 Надія ПУСТОВА

Невиконання вимог законодавства в частині використання водних ресурсів призводить до безоплатного використання водних об'єктів на території ОТГ та втрат доходів бюджетом.

Одним із додаткових джерел наповнення дохідної частини бюджету Авангардівської ОТГ є використання можливостей щодо надходжень орендної плати за надання в оренду водних об'єктів.

Довідково. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету» [15] (зі змінами) контроль за справлянням надходжень до бюджету за кодом класифікації доходів бюджету 22130000 «Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами» є: ДПС (за актами перевірок), Держадміністрації та органи місцевого самоврядування, Держводагентство.

Надання в оренду водних об'єктів регулюється статтею 14 Закону України «Про аквакультуру» [11].

Плата за користування водним об'єктом на умовах оренди складається з орендної плати за наданий в оренду водний об'єкт та орендної плати за використання земельної ділянки.

Сплата орендної плати за водний об'єкт не звільняє від орендної плати за земельну ділянку під цим об'єктом. Орендна плата за використання земельної ділянки встановлюється Податковим кодексом України [2]. Згідно зі ст. 21 Закону України «Про оренду землі» [10] розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди. Розмір орендної плати визначається відповідно до п. 288.5 ст. 288 Податкового кодексу України [2].

Частиною 4 статті 59 Земельного кодексу України [4] громадянам та юридичним особам органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування із земель водного фонду можуть передаватися на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення і берегових смуг водних шляхів, озера, водосховища, інші водойми, болота та острови для сінокошення, рибогосподарських потреб (у тому числі рибництва (аквакультури), культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт, догляду, розміщення та обслуговування об'єктів портової інфраструктури і гідротехнічних споруд тощо, а також штучно створені земельні ділянки для будівництва та експлуатації об'єктів портової інфраструктури та інших об'єктів водного транспорту.

За інформацією Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю від 07.12.2020 № 08-24/03-1654 (далі – БУВР), на території Авангардівської ОТГ знаходяться 4 водних об'єкта загальною площею 82,97 га, на які розроблено паспорти водного об'єкта.

Запит та відповідь наведено у додатку 4 до аудиторського звіту.

Проте 1 водний об'єкт, а саме ставок № 5 площею 5,2 га, розташований на території Новодолинської сільської ради Овідіопольського району, яка лише наприкінці грудня 2019 року увійшла до складу Авангардівської селищної ради.

Довідково: Відповідно до ст. 9 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [12] бюджети територіальних громад, що об'єдналися, виконуються окремо до закінчення бюджетного періоду з урахуванням особливостей, встановлених цією частиною.

Надія ПУСТОВА

Сільська, селищна, міська рада, обрана об'єднаною територіальною громадою, може вносити зміни до рішень про місцеві бюджети, прийняті сільськими, селищними, міськими радами, обраними територіальними громадами, що об'єдналися.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, функції головних розпорядників, розпорядників бюджетних коштів територіальних громад, що об'єдналися, продовжують здійснювати відповідні бюджетні установи в особі сільського, селищного, міського голови, обраного об'єднаною територіальною громадою, інших керівників бюджетних установ.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, функції місцевих фінансових органів територіальних громад, що об'єдналися, здійснюють.

1) відповідні місцеві фінансові органи, створені до об'єднання територіальних громад;

2) сільський, селищний, міський голова, обраний об'єднаною територіальною громадою, якщо у відповідних територіальних громадах місцеві фінансові органи не були створені згідно із законом.

Залишки коштів на кінець бюджетного періоду бюджетів територіальних громад, що об'єдналися, перераховуються до бюджету об'єднаної територіальної громади на підставі платіжних доручень за підписом сільського, селищного, міського голови, обраного об'єднаною територіальною громадою.

Крім цього, селищною радою надано договір оренди водного об'єкта (його частини) місцевого значення, укладений між Одеською обласною радою та товариством з обмеженою відповідальністю «Авангард-Д», для рибогосподарських потреб загальною площею 120,5 га, терміном на 25 років, який діяв протягом 2018-2019 років та січня-вересня 2020 року.

Надання рибогосподарської технологічної водойми у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта рибогосподарської технологічної водойми та/або технічного проєкту рибогосподарської технологічної водойми (ст. 8 Закону «Про аквакультуру» [11])

Паспортизація водних об'єктів проведена у 2011-2013 роках. Слід зазначити, що п'ятирічний термін дії всіх наявних паспортів закінчився в попередні роки та у 2016-2018 роках не проведено їх перегляд згідно з вимогами п. 7 Порядку розроблення паспорту водного об'єкта, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18 березня 2013 року № 99 [21].

Довідково. Згідно зі ст. 11 та ст. 12 Закону України «Про аквакультуру» [11] до повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування належать повноваження надання в користування на умовах оренди частини рибогосподарського водного об'єкта, рибогосподарської технологічної водойми, встановлених Земельним кодексом України [4].

Користування на умовах оренди частини рибогосподарського водного об'єкта надається юридичній чи фізичній особі за типовою формою договору, затвердженою постановами Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 981 «Про затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей аквакультури» [20] та від 29 травня 2013 року № 420 «Про затвердження Типового договору оренди водних об'єктів» [21].

Надія ПУСТОВА

Загалом за 2018-2019 роки та січень-вересень 2020 року за кодом бюджетної класифікації 22130000 «Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами» в дохідну частину бюджету Авангардівської селищної ради надійшло копій у загальній сумі 44,51 тис. грн, проте, згідно зі звітами по виконанню плану за доходами загального фонду виконання місцевих бюджетів за 2018-2020 роки, по Авангардівській селищній раді надходження не планувалися, що свідчить про неналежне планування дохідної частини бюджету.

Довідково. Пунктами 1-6 Методики визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28.05.2013 № 236 [26], зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 р. за № 986/23518 (далі – Методика), передбачено єдиний механізм розрахунку орендної плати за надані в оренду водні об'єкти, поширюється на такі водні об'єкти: водосховища (крім водосховищ комплексного призначення), ставки, озера та замкнені природні водойми, та є обов'язковою для застосування органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування при укладанні ними договорів оренди водних об'єктів; орендодавець повинен щорічно проводити розрахунок орендної плати з урахуванням коефіцієнта індексації, який дорівнює середньозваженій величині орендної плати по Україні та застосовується кумулятивно починаючи з 01.01.2014.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що між Одеською обласною радою в особі голови обласної ради Влада Ф.І. (Орендодавець) та ТОВ «Авангард-Д» (Орендар) укладено договір оренди від 17.03.2006 б/н. Предметом договору (п. 1.1) є наступне: Орендодавець надає на умовах оренди, а Орендар приймає в оренду водний об'єкт місцевого значення – Суходиманське водосховище загальною площею водного дзеркала – 120,5 га, розташоване на території Прилиманської сільської ради Овідіопольського району Одеської області.

Пунктом 1.2 договору передбачено, що зазначений водний об'єкт надається в оренду терміном на 25 років.

Пунктом 2.1 договору передбачено, що базова річна орендна плата за користування даним водним об'єктом становить 19 780,0 грн відповідно до висновків та рекомендацій постійної комісії обласної ради з питань бюджету, фінансово – економічної політики та банківської діяльності від 16.03.2006 № 43/9-1 ПК.

Пунктом 2.2 договору передбачено, що орендна плата вноситься до відповідних місцевих бюджетів та розподіляється: 25% (4 945,0 грн) – до обласного бюджету, 15% (2 967,0 грн) – до районного бюджету та 60% (11 868,0 грн) – до бюджету селищної ради за кодом бюджетної класифікації 22130000.

Пунктом 2.5 договору передбачено, що періодичність внесення орендної плати – щоквартально не менш ніж $\frac{1}{4}$ річного обсягу орендної плати.

Надія ПУСТОВА

Довідково: п. 6 Методики визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28.05.2013 № 236 [26], зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 р. за № 986/23518 передбачено, що орендодавець за індексом споживчих цін за попередній рік щороку розраховує величину коефіцієнта індексації, на який індексується середньозважена величина орендної плати по Україні, станом на 01 січня поточного року, що визначається за формулою.

Під час аудиту встановлено, що на порушення п. 32 ч. 1 ст. 64 Бюджетного кодексу України [2], п. 6 Методики визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28.05.2013 № 236 [26], зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 р. за № 986/23518 орендарем водного об'єкта не сплачувалася орендна плата з урахуванням індексації в повному обсязі за період, що підлягав дослідженню, внаслідок чого селищним та обласним бюджетами недоотримано доходів від орендної плати в загальній сумі **36,06 тис. гривень**.

Копія договору, розрахунок наведено у додатку 5 до аудиторського звіту.

Крім цього, за інформацією Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю встановлено, що двома юридичними особами: Одеською залізницею та ТОВ «Промтоварний ринок», використовувались водні об'єкти місцевого значення без наявності правовстановлюючих документів, однак паспорти на водні об'єкти виготовлені.

Довідково. ст. 51 Водного кодексу України [7] водні об'єкти надаються у користування за договором оренди земель водного фонду на земельних торгах у комплексі із земельною ділянкою.

Водні об'єкти надаються у користування на умовах оренди органами, що здійснюють розпорядження земельними ділянками під водою (водним простором) згідно з повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України [4], відповідно до договору оренди погодженого з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства

Надання водних об'єктів у користування на умовах оренди здійснюється за наявності паспорта водного об'єкта. Порядок розроблення та форма паспорта затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Отже, внаслідок вищезазначеного проведено розрахунок орендної плати за користування водним об'єктом за період з 01.01.2018 по 30.09.2018 у відповідності до Методики визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28.05.2013 № 236 [26], зареєстрованої в Міністерстві юстиції України

17 червня 2013 р. за № 986/23518 та встановлено, що внаслідок не укладання договорів оренди водних об'єктів з орендарями та несплати орендної плати, бюджетом Авангардівської ОТГ втрачена можливість отримати доходи у вигляді орендної плати за водні об'єкти в загальній сумі 58,12 тис. гривень.

Розрахунок наведено у додатку 6 до аудиторського звіту.

Надія ПУСТОВА

Невикористання в повній мірі можливостей щодо залучення надходжень до селищного бюджету, зокрема від податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

У досліджуваному періоді Авангардівською селищною радою не в повній мірі використано можливості щодо зміцнення власної ресурсної бази, в тому числі за рахунок збільшення ставок місцевих податків та зборів, зокрема податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Так, зазначений податок є одним із видів податкових надходжень селищного бюджету, який відповідно до п. 19 ч. 1 ст. 64 Бюджетного кодексу України [2] є складовою надходжень загального фонду селищного бюджету.

Сума надходжень податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплаченого юридичними та фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості, становить: у **2018 році – 398,8 тис. грн., у 2019 році – 438,1 тис. грн та протягом січня-вересня 2020 року – 448,5 тис. гривень.** Тобто спостерігається щорічне зростання надходжень зазначеного податку.

Відповідно до пп. 266.5.1 п. 266.5 ст. 266 Податкового кодексу України [6] органам місцевого самоврядування надано право встановлення місцевих податків та зборів, зокрема шляхом надання права самостійного визначення ставок податків та встановлення пільг з їх сплати.

Так, відповідно до пп. 266.5.1 п. 266.5 ст. 266 Податкового кодексу України [6] (зі змінами) ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів.

Надія ПУСТОВА

Проведеним порівнянням розмірів ставок податку на нерухоме майно, встановлених Податковим кодексом України [6] та рішеннями Авангардівської селищної ради, встановлені резерви для збільшення надходжень зазначеного податку до бюджету селища, які не були використані протягом 2018-2020 років, що призвело до втрат доходів місцевого бюджету.

Отже, органом місцевого самоврядування не використано в повній мірі можливості щодо наповнення селищного бюджету за рахунок надходжень податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме: при максимальній ставці податку, визначеній Податковим кодексом України [6], – 1,5% для фізичних та юридичних осіб, які є власниками об'єктів житлової нерухомості діяла ставка нерухомості лише 0,2% (що в 7,5 раза менше від визначеної законодавством граничної ставки).

Аудиторською групою зроблено розрахунки надходження ставок в максимально допустимому розмірі. За розрахунками встановлено, що за досліджуваний період Авангардівською селищною радою упущена вигода наповнення місцевого бюджету розрахунково в сумі 8 355,1 тис. гривень.

Розрахунок упущеної вигоди наведено у додатку 7 до аудиторського звіту.

Згідно з інформацією, наданою ГУ ДПС в Одеській області щодо податкового боргу, заборгованість по податку на нерухоме майно станом на 01.01.2018 становила 34,3 тис. грн, на 01.01.2019 – 90,0 тис. грн, на 01.01.2020 – 608,7 тис. грн та станом на 01.10.2020 – 865,6 тис. гривень.

Найбільшими боржниками по платі податку за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні особи – підприємці, які являються власниками розважального центру «Аквапарк Одеса», загальною площею 4 970,91 кв. м, розташованого в смт Авангард. Заборгованість станом на 01.10.2020 становить 340,3 тис. гривень.

Рис. 15 Аквапарк «Одеса»

Таким чином, проведеним дослідженням виявлено, що Авангардівською селищною радою було затверджено ставки податку на нерухоме майно в розмірах, що в декілька разів менші від граничних розмірів ставок, визначених Податковим кодексом України [6].

При встановленні розміру ставок граничного рівня протягом 2018-2020 років до місцевого бюджету була б можливість залучити додаткових надходжень розрахунково на суму **8 355,1 тис. гривень**.

Отже, сучасна система управління земельними ресурсами в Авангардівській селищній раді є недостатньо збалансованою та не забезпечує позитивний результат в досягненні економічної ефективності в землекористуванні.

Гіпотеза 2. Недотримання вимог містобудівного законодавства та невиконання договірних зобов'язань забудовниками щодо участі у створенні і розвитку інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів призводить до недоотримання доходів селищним бюджетом

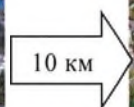
Гіпотеза підтверджується.

Одним із джерел наповнення бюджету розвитку місцевих бюджетів відповідно до п. 4-1 ч. 1 ст. 71 Бюджетного кодексу України [2] є кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту, отримані відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [9].

Слід зазначити, що Авангардівська селищна об'єднана територіальна громада має привабливе місцерозташування для інвесторів (збудовників), у зв'язку з тим, що вона межує з містом Одеса.

м. Одеса

смт Авангард

Аналізом виконання бюджету в розрізі джерел надходження встановлено, що лівову частку надходження доходів спеціального фонду бюджету громади є надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів (далі – кошти пайової участі) Авангардівської селищної ради, яких протягом періоду, який підлягав дослідженню, надійшло у сумі 30 857,07 тис. грн, що становить майже 60% від загальної суми надходжень спеціального фонду бюджету без урахування трансфертів.

Надія ПУСТОВА

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 106 «Про деякі питання ведення обліку податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету» [15] органом, що контролює справляння надходжень бюджету за кодом бюджетної класифікації 24170000 «Надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту», є органи місцевого самоврядування.

Згідно із частиною 2 статті 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [9], замовник, який має намір щодо забудови земельної ділянки у відповідному населеному пункті, зобов'язаний взяти участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту, крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті.

При цьому органам місцевого самоврядування делеговано право визначити порядок залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту.

Вимогами частини 5 статті 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [9] визначено, що величина пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту визначається у договорі, укладеному з органом місцевого самоврядування (відповідно до встановленого органом місцевого самоврядування розміру пайової участі у розвитку інфраструктури), з урахуванням загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта, визначеної згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами.

Рішенням Авангардівської селищної ради від 29.03.2018 № 277-VII «Про затвердження «Порядку залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади» затверджено у новій редакції Порядок залучення, розрахунку розміру та використання коштів пайової участі у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади (далі – Порядок № 277-VII) та типову форму Договору про пайову участь у створенні і розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади.

Відповідно до пункту 4 рішення Авангардівської селищної ради від 29.03.2018 № 277-VII контроль за виконанням цього рішення покладено на постійну комісію Авангардівської селищної ради з питань бюджету та фінансів, соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва та регуляторної політики.

Копія рішення Авангардівської селищної ради від 29.03.2018 № 277-VII наведена у додатку 8 до аудиторського звіту.

Вищезазначеним Положенням встановлено критерії визначення розміру та порядок сплати пайового внеску фізичними і юридичними особами у

Надія ПУСТОВА

створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради.

Відповідно до пункту 1.2 Порядку № 277-VII встановлено, що Порядок є нормативно-правовим актом, що регулює, організаційні та економічні відносини, пов'язані із залученням, розрахунком розміру та використанням коштів пайової участі замовників будівництва у створенні і розрахунку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади.

Пунктом 1.5 вищезазначеного Порядку № 277-VII передбачено, що його дія розповсюджується на всіх замовників будівництва, які здійснюють на території Авангардівської об'єднаної територіальної громади діяльність зі створення об'єктів будівництва та якими розпочато будівництво об'єктів на території Авангардівської об'єднаної територіальної громади, крім замовників, визначених п. 2.5 цього Порядку, та тих, які вже взяли пайову участь у розвитку інфраструктури згідно з Порядком, що діяв раніше.

Слід зазначити, що за 2018 рік при затверджених планових показниках у сумі 3 710,20 тис. грн надійшло доходів від надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради в сумі 4 103,38 тис. грн, тобто надійшло доходів 110,6 % від запланованих на рік.

За 2019 рік при затверджених планових показниках в сумі 2 817,01 тис. грн надійшло доходів від надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради в сумі 12 830,31 тис. грн, тобто надійшло доходів 455,5 % від запланованих на рік.

За 9 місяців 2020 року при затверджених планових показниках в сумі 11 136,33 тис. грн надійшло доходів від надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради в сумі 13 923,38 тис. грн, тобто надійшло доходів 125 % від запланованих на рік.

Незважаючи на перевиконання планових показників протягом періоду, що підлягав дослідженню, спостерігається значне недоотримання доходів селищним бюджетом зі сплати коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради.

Аудиторським дослідженням встановлені випадки несвоєчасної сплати пайових внесків у розвиток інфраструктури забудовниками та невиконання ними умов договорів про пайову участь.

Разом з тим Порядком залучення, розрахунку розміру та використання коштів пайової участі у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади, затвердженим рішенням Авангардівської селищної ради від 29.03.2018 № 277-VII, не визначено відповідальних осіб з контролю за укладанням договорів на пайову участь та за станом їх виконання забудовниками.

Надія ПУСТОВА

Отже, внаслідок неналежного контролю з боку селищної ради за виконанням умов договорів про пайову участь Авангардівським селищним бюджетом протягом періоду з 01.01.2018 по 30.09.2020 недоотримано доходів від пайової участі у загальній сумі **945,67 тис. грн**, чим порушено п. 2.6 Порядку № 277-VII, п. 2.3 договорів про пайову участь у створенні і розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади.

Реєстр недоотриманих коштів та копії договорів наведено у додатку 9 до аудиторського звіту.

Вжитими в період аудиторського дослідження заходами зазначена сума відшкодована частково шляхом перерахування забудовниками до спеціального фонду бюджету пайових внесків у сумі 201,97 тис. гривень.

Копії витисок наведено у додатку 10 до аудиторського звіту.

Не з усіма забудовниками укладалися договори пайової участі (внеску) на створення і розвиток інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради, внаслідок чого залучення коштів від замовників на цю мету не здійснювалось.

Пунктом 6.2 Порядку № 277-VII передбачено, що для виявлення замовників будівництва відділ містобудування та архітектури систематично щомісячно проводить моніторинг відомостей, включених до єдиного реєстру дозвільних документів, який формується Державною архітектурно-будівельною інспекцією України відповідно до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24.06.2011 № 92 [28], зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 липня 2011 р. за № 885/19623.

Пунктом 6.3 Порядку № 277-VII передбачено, що у разі виявлення та встановлення в єдиному реєстрі факту початку будівництва або введення об'єкта до експлуатації без укладення договору про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури Авангардівської об'єднаної територіальної громади, відділ містобудування та архітектури за наявності відповідної декларації проводить розрахунок розміру пайової участі, належної замовником до оплати, відповідно до пункту 3.18 Порядку.

Пунктом 6.4 Порядку № 277-VII передбачено, що після проведення розрахунку розміру пайової участі замовнику будівництва надсилається лист про необхідність укладення відповідного договору, два примірники проекту договору про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури Авангардівської об'єднаної територіальної громади, з відповідним розрахунком пайової участі.

Так, згідно з Деклараціями про готовність об'єктів до експлуатації, розміщеними на офіційному сайті Державної архітектурно-будівельної

 Надія ПУСТОВА

інспекції України (далі – ДАБІ) (www.dabi.gov.ua), і результатами відповідей від Державної архітектурно-будівельної інспекції України та департаменту Державної архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області, отриманих на запити Південного офісу Держаудитслужби, та вивченням документів щодо укладених договорів та отриманих доходів селищним бюджетом від пайової участі з'ясовано наступше.

Протягом досліджуемого періоду (крім декларацій, за якими Авангардівською селищною радою із замовниками укладено договори про пайову участь у розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради) було зареєстровано Декларації про готовність об'єкта до експлуатації, за якими на території селищної ради 5-ма замовниками будівництва було введено в експлуатацію 9 будівельних об'єктів, пайовий внесок за якими повинен становити **1 217,34 тис. грн**, проте фактично договори не укладено та кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради до селищного бюджету не надійшли.

Варто звернути увагу, що в період аудиторського дослідження Авангардівською селищною радою вжито заходів щодо укладання договорів пайової участі із вищезазначеними 5-ма забудовниками. Тобто під час проведення аудиту по всіх забудовниках прийнято рішення виконавчого комітету Авангардівської селищної ради щодо укладання договорів про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури Авангардівської об'єднаної територіальної громади та направлено їх на підпис забудовникам.

Внаслідок проведеної роботи двома забудовниками перераховано до спеціального фонду бюджету пайових внесків у сумі 109,95 тис. гривень.

Інформація щодо неукладених договорів пайової участі, копії рішень виконавчого комітету Авангардівської селищної ради наведено у додатку 11 до аудиторського звіту.

Не налагоджена взаємодія з департаментом Державної архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області, не проведення обстеження з метою визначення нових об'єктів будівництва, за якими забудовники повинні були укласти договори та сплатити кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради, призводить до втрат доходів від пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів на території Авангардівської селищної ради.

Відповідно до підпункту 3 пункту 2, розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» [13] (в редакції від 20 вересня 2019 р. № 132-IX), п. 2.1 Порядку № 277-VII (зміни від 16.01.2020) замовник будівництва зобов'язаний протягом 10 робочих днів після початку будівництва об'єкта звернутися до відповідного органу місцевого самоврядування із заявою

Надія ПУСТОВА

про визначення розміру пайової участі щодо об'єкта будівництва, до якої додаються документи, які підтверджують вартість будівництва об'єкта.

Крім цього, відповідно до п. 5.3 Порядку № 277-VII (зміни від 16.01.2020) передбачено, що у разі виявлення та встановлення в Єдиному реєстрі дозвільних документів у сфері будівництва факту початку будівництва або введення об'єкта до експлуатації без подання замовником заяви про визначення розміру пайової участі щодо об'єкта будівництва, відділ містобудування та архітектури за наявності відповідної декларації подає клопотання Комісії з питань визначення пайової участі замовника у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської об'єднаної територіальної громади, яка проводить розрахунок розміру пайової участі та вживає заходів реагування.

Розрахунок розміру пайової участі надсилається замовнику з вимогою сплатити внеску пайовою участі. Строк сплати внеску не може перевищувати 30 (тридцять) календарних днів від дати направлення розрахунку.

У разі відмови від сплати внеску або його неповної сплати спір вирішується в судовому порядку.

У межах чинного законодавства України Авангардівська селищна рада має право вживати інших заходів реагування до замовників, які ухиляються від сплати внеску пайової участі.

Довідково. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» [13] повністю скасовується пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту шляхом виключення статті 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [9]. Вказане положення набере чинності 01.01.2021.

Пунктом 3.15 Порядку № 277 VII (зміни від 16.01.2020) передбачено, що невиконання замовником обов'язку щодо сплати внеску пайової участі є підставою для відмови у присвоєнні адреси об'єкту будівництва, а також для відмови у продовженні терміну дії договору оренди земельної ділянки, яка була передана замовнику для будівництва об'єкта.

Під час проведення аудиту комісією у складі: голови комісії – депутата Авангардівської селищної ради, голови постійної комісії з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, планування території, будівництва, архітектури, енергозбереження та транспорту Берника І.Г., начальника відділу містобудування та архітектури Гудзікевича В.М., начальника відділу містобудування та архітектури Кліментьєва О.І., начальника відділу ЦНАП Вітвіцької О.Ю., спеціаліста Авангардівської селищної ради Солотинського О.І., начальника відділу внутрішнього моніторингу, обліку місцевих податків та зборів Гальчинського В.М., депутата Авангардівської селищної ради Сирітки А.О., начальника комунального закладу «Центр безпеки громадян» Перебийносюка В.М., та в присутності представників Південного офісу Держаудитслужби проведено обстеження об'єктів будівництва, які будуються або/та вже збудовані на території Авангардівської ОТГ, але замовниками будівництва не укладено з Авангардівською селищною радою договори про

Надія ПУСТОВА

пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури, а саме:

1. Автозаправна станція з пунктом сервісного обслуговування водіїв і пасажирів (АЗС «PETROMOL») за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, с. Прилиманське, вул. Восточна, 200 «а», замовником будівництва якого є ТОВ «ІНТЕР-НАФТА».

Під час обстеження встановлено факт експлуатації вищезазначеного об'єкта орієнтовною площею забудови – 784,0 кв. метри.

2. Будівництво багатоквартирних житлових будинків ЖК Artville (№№ 11, 12, 14, 15 згідно зі схемою) за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, Авангардівська селищна рада, масив 10, ділянки №№ 198/1, 198/2, 199/1, 199/2, замовником будівництва якого є ТОВ «КАСІБУС».

Під час обстеження встановлено факт початку будівництва багатоквартирних житлових будинків ЖК «Artville» орієнтовною загальною площею квартир багатоквартирного житлового будинку № 11 – 4 450,0 кв. м, № 12 – 4 450,0 кв. м, № 14 – 4 450,0 кв. м, № 15 – 4 450,0 кв. метрів. Орієнтовна загальна площа квартир всіх багатоквартирних житлових будинків ЖК «Artville» (№№ 11, 12, 14, 15 згідно зі схемою) – 17 800,0 кв. метрів.

3. Будівництво житлових будинків ЖК «КЕКС» (№№ 1, 2, 3, 4) за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, Авангардівська селищна рада, масив 10, ділянки №№ 170/1, 170/2, 171/1, 171/2, замовником будівництва

Надія ПУСТОВА

якого є ТОВ «Валентина Д».

Під час обстеження встановлено факт початку будівництва житлових будинків ЖК «КЕКС» (№№ 1, 2, 3, 4) орієнтовною загальною площею квартир житлового будинку № 1 – 1 727,43 кв. м, № 2 – 1 727,43 кв. м., № 3 – 1 727,43 кв. м., № 4 – 1 727,43 кв. метра. Орієнтовна загальна площа квартир всіх житлових будинків ЖК «КЕКС» (№№ 1, 2, 3, 4) – 6 909,70 кв. метра.

4. Будівництво двох двоповерхових багатоквартирних зблокованих житлових будинків за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, с. Прилиманське, вул. Яблунева, ділянки №№ 93, 95, замовниками будівництва якого є гр. Бальжик Д.П., гр. Коваль Н.П., гр. Марієнко О.П.

Під час обстеження встановлено факт будівництва двох двоповерхових багатоквартирних зблокованих житлових будинків, орієнтовною загальною площею житлового будинку, побудованого на земельній ділянці № 93 – 500,0 кв. м та на земельній ділянці № 95 – 500,0 кв. метрів.

5. Будівництво нежитлового об'єкта (складу) за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, смт Авангард, вул. Ангарська, 18-Б, замовником будівництва якого є ТОВ «ЕКСПОЮГ».

Під час обстеження встановлено факт експлуатації об'єкта – нежитлового об'єкта (складу) орієнтовною загальною площею – 10 937,0 кв. метрів.

Надія ПУСТОВА

6. Реконструкції службового приміщення під складські приміщення, за адресою: Одеська область, Овідіопольський район, смт.Авангард, вул. Теплична, 1, замовником будівництва якого є ТОВ «ГрандБуд-28».

Під час обстеження встановлено факт експлуатації об'єкта – складу (складські приміщення) орієнтовною загальною площею – 10 173,0 кв. метри.

Таким чином, фактичним обстеженням встановлено, що внаслідок уникнення від укладання договору пайової участі забудовниками селищним бюджетом може призвести до втрат доходів від пайової участі (внеску) у розвитку інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради на загальну суму **17 619,06 тис. гривень**.

Акти обстежень, реєстр наведено у додатку ІІ до аудиторського звіту.

*Отже, внаслідок неукладання договорів пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради з усіма забудовниками, слабкий контроль за повнотою та своєчасністю сплати коштів до спеціального фонду бюджету призвело до втрат селищним бюджетом надходжень від пайової участі в розвитку інфраструктури на загальну суму **2 163,01 тис. гривень**.*

*Крім зазначеного, внаслідок невжиття достатніх заходів Авангардівською селищною радою та відсутність належної в взаємодії з департаментом Державної архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області може призвести до втрати можливості додатково залучити доходи у вигляді пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради у загальній сумі **17 619,06 тис. гривень**.*

Надія ПУСТОВА

Гіпотеза 3. Організація діяльності комунальних підприємств об'єднаної територіальної громади переважно орієнтована на бюджетне співфінансування шляхом надання фінансової підтримки, поповнення статутних капіталів тощо, що стримує процес здійснення відповідних змін в управлінні підприємствами

Гіпотеза підтверджується.

Комунальні підприємства є складовою фінансового забезпечення стабільного розвитку території, економічною основою місцевого самоврядування, призначені для вирішення житлово-комунальних проблем населення, питання їх існування залишаються актуальними. За умови забезпечення ефективного функціонування комунальних підприємств вони стають донорами місцевого бюджету, за рахунок фінансових ресурсів комунальних підприємств формується певна частка дохідної частини фінансових ресурсів місцевих органів влади. Але, як свідчить практика, комунальні підприємства ще не можуть функціонувати без бюджетної підтримки.

3.1. Організація та здійснення фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств не забезпечує мету їх утворення – надання послуг, отримання прибутків та наповнення бюджету громади

Планування видатків місцевих бюджетів на фінансування підприємств комунальної форми власності має свої особливості, бо розпочинається з визначення доходів цих підприємств. Як показало дослідження, доходи підприємств комунальної форми власності значно менші за їх видатки, тому частина цих видатків покривається за рахунок коштів місцевого бюджету.

Так, протягом досліджуваного періоду на території Авангардівської ОТГ функціонувало 3 комунальних підприємства: ЖКП «Драгнава», КП «Авангардкомунсервіс» та КП «Будинок культури та відпочинку».

Зокрема, **ЖКП «Драгнава»** створене з метою ефективного використання активів засновника, наданих йому при створенні та набутих при подальшій роботі, шляхом задоволення потреб населення, суб'єктів господарювання у товарах, роботах та послугах, а також **одержання прибутку** від господарської діяльності, комерційної, зовнішньоекономічної діяльності у сферах господарювання, передбачених статутом.

ЖКП «Драгнава» надає послуги з водопостачання та водовідведення всім категоріям споживачів; технічного обслуговування, поточного та аварійного ремонту зовнішніх і внутрішніх систем водопостачання та водовідведення; обслуговування споруд водопостачання; обслуговування споруд каналізації та інше.

Так, протягом 2018-2019 років підприємством отримано доходів у загальній сумі 7 673,1 тис. грн, у тому числі: у 2018 році – 3 262,6 тис. грн, у 2019 році – 4 410,5 тис. гривень.

Надія ПУСТОВА

Витрати підприємства становили: у 2018 році – 3 198,9 тис. грн, у 2019 році – 4 419,8 тис. гривень.

За 2018 рік підприємство отримало чистий прибуток на суму 52,2 тис. грн, за 2019 рік розмір чистого прибутку зменшився порівняно з минулим роком майже у 6 разів та становив 9,3 тис. гривень.

КП «Авангардкомунсервіс» створене для задоволення селищних, суспільних потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, торговельної та іншої господарської діяльності з метою отримання прибутку в порядку, передбаченому законодавством.

КП «Авангардкомунсервіс» надає послуги з організації та сприяння торговельної діяльності (як власної, так й інших суб'єктів підприємницької діяльності), в тому числі ринків; поточне утримання та благоустрій території селищної ради та її зеленої зони, прибирання та озеленення території, вивіз сміття та інше.

Так, протягом 2018-2019 років підприємством отримано доходів у загальній сумі 8 180,7 тис. грн, у тому числі: у 2018 році – 3 783,5 тис. грн, у 2019 році – 4 397,2 тис. гривень.

Витрати підприємства становили: у 2018 році – 3 778,7 тис. грн, у 2019 році – 4 396,4 тис. гривень.

За 2018 рік підприємство отримало чистий прибуток на суму 4,8 тис. грн, за 2019 рік розмір чистого прибутку зменшився порівняно з минулим роком у 6 разів та становив 0,8 тис. гривень.

КП «Будинок культури та відпочинку» проводить навчально-виховну, методичну, культурно-просвітницьку та інші види робіт.

КП «Будинок культури та відпочинку» може надавати платні послуги населенню та організаціям, а саме: проведення вечорів відпочинку, танцювальних вечорів, балів, дискотек, показ слайд-фільмів і кінопрограм; проведення фото-, відео і кінозйомок масових заходів, подій; прокат музичних інструментів, культурно-спортивного інвентарю, звуко- і відеотехніки, сценічних костюмів, взуття, театрального реквізиту тощо. .

Так, протягом 2018-2019 років підприємством отримано доходів у загальній сумі 20 090,8 тис. грн, у тому числі: у 2018 році – 9 222,2 тис. грн, у 2019 році – 10 868,6 тис. гривень.

Витрати підприємства становили: у 2018 році – 9 181,6 тис. грн, у 2019 році – 10 836,8 тис. гривень.

За 2018 рік підприємство отримало чистий прибуток на суму 33,3 тис. грн, за 2019 рік розмір чистого прибутку зменшився порівняно з минулим роком та становив 26,1 тис. гривень.

Обсяги бюджетних коштів, в структурі надходжень коштів на рахунки комунальних підприємств Авангардівської селищної ради наведено у таблиці 6.

Таблиця 6

Комунальні підприємства	2018 рік			2019 рік		
	всього надходжень, (тис. грн)	в т.ч. бюджетні кошти, (тис. грн)	Питома вага бюджетних коштів, %	всього надходжень, (тис. грн)	в т.ч. бюджетні кошти, (тис. грн)	Питома вага бюджетних коштів, %
ЖКП «Драгнава»	6 424,7	3 156,8	49	7 909,6	4 016,4	51
КП «Авангардкомунсервіс»	7 520,0	3 794,0	50	5 333,0	1 358,0	25
КП «Будинок культури та відпочинку»	9 525,6	9 525,6	100	11 319,2	11 319,2	100
Разом:	23 470,30	16 476,4	X	24 561,8	16 693,6	X

Зазначене дослідження показало, що отримання постійно з місцевого бюджету фінансову підтримку та внески до статутних фондів свідчить про дещо споживацьке існування вищезазначених підприємств за рахунок коштів місцевого бюджету та нівелювання щодо прийняття відповідних управлінських рішень з метою здійснення змін в їх управлінні.

Отже, організація та здійснення фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств не забезпечує мету їх утворення – надання послуг, отримання прибутків та наповнення бюджету громади.

3.2. *Надання пільг з оподаткування окремим суб'єктам господарювання без економічних обґрунтувань, без визначення напрямів використання вивільнених коштів і відсутність контролю за їх використанням з боку селищної ради не сприяє належному рівню задоволення потреб населення громади і в окремих випадках призводить до неефективного використання бюджетних коштів*

Податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав.

Довідково. Відповідно до статей 281, 282 Податкового кодексу України [6] передбачено надання державою пільг зі сплати земельного податку для певних категорій фізичних та юридичних осіб, що, зі свого боку, зменшує доходи місцевих бюджетів.

Відповідно до п. 30.6 Податкового кодексу України [6] суми податку та збору, не сплачені суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, обліковуються таким суб'єктом – платником податків.

Згідно із пп. 16.1.6 п. 16.1 ст. 16 Податкового кодексу України [6] платники податків зобов'язані подавати контролюючим органам інформацію, відомості про суми коштів, не сплачених до бюджету в зв'язку з отриманням податкових пільг (суми отриманих пільг) та напрями їх використання (щодо умовних податкових пільг – пільг,

Надія ПУСТОВА

що надаються за умови використання коштів, вивільнених у суб'єкта господарювання внаслідок надання пільги, у визначеному державою порядку).

При цьому контролюючі органи здійснюють контроль за правильністю надання та обліку податкових пільг, а також їх цільовим використанням, за наявності законодавчого визначення напрямів використання (щодо умовних податкових пільг) та своєчасним поверненням коштів, не сплачених до бюджету внаслідок надання пільги, у разі її надання на поворотній основі. Податкові пільги, використані не за призначенням чи несвоєчасно повернуті, повертаються до відповідного бюджету з нарахуванням пені в розмірі 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України (п. 30.8 ст.30 Податкового кодексу України [6]).

Такий порядок затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1233 «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» (далі – Постанова КМУ від 27.12.2010 № 1233) [22].

Так, рішеннями Авангардівської селищної ради від 08.02.2018 № 209-VII «Про затвердження розміру плати земельного податку за користування земельними ділянками, що надані громадянам для будівництва і обслуговування індивідуальних жилих будинків, господарських будівель і споруд (присадибні ділянки), садових будинків та індивідуальних гаражів на території селищної ради на 2018 рік», від 10.07.2018 № 443-VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2019 рік» та від 12.06.2019 № 1016-VII «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2020 рік» встановлена пільга по сплаті податку на землю органам місцевого самоврядування, дошкільним та загальноосвітнім навчальним закладам, закладам охорони здоров'я, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, паркам комунальної власності, комунальним підприємствам, які засновані Авангардівською селищною радою («Авангардкомунсервіс», ЖКП «Драгнава»).

Відповідно до інформації наданої Авангардівською селищною радою впродовж 2018 – 2020 років КП «Авангардкомунсервіс» та ЖКП «Драгнава» надана пільга по сплаті земельного податку на загальну суму 592,48 тис. гривень.

Інформація про суми наданих пільг наведена у додатку 12 до аудиторського звіту

Варто зазначити, що органами місцевого самоврядування при прийнятті рішень щодо надання пільг не вивчається фінансовий стан підприємств, які здійснюють господарську діяльність, та не визначаються цілі і напрями використання коштів, що залишилися у розпорядженні підприємства, облік вивільнених коштів не проводився, не здійснювався належний контроль за їх використанням, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів у сумі 592,48 тис. гривень.

Таким чином, з однієї сторони, маючи на меті вирішення житлово-комунальних проблем населення громади, з місцевого бюджету селищною радою щорічно приймаються рішення щодо спрямування фінансових ресурсів комунальним підприємствам. Але з іншої сторони, отримуючи

Надія ПУСТОВА

постійно значну фінансову підтримку, підприємства ведуть споживацьке існування та нівелюють щодо прийняття відповідних управлінських рішень з метою здійснення змін в їх управлінні. Належний моніторинг за діяльністю комунальних підприємств забезпечить економію бюджетних коштів, підвищить ефективність їх діяльності, що в свою чергу призведе до зростання якості комунальних послуг.

Гіпотеза 4. Незабезпечення з боку органу місцевого самоврядування внутрішнього контролю за витрачанням фінансових ресурсів селищного бюджету призводить до їх неефективного та зайвого використання

Гіпотеза підтверджується

Внутрішній контроль – це комплекс заходів, що застосовується керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

Згідно з абзацом 1 частини 3 статті 26 Бюджетного кодексу України [2] розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організовують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001 (зі змінами) [23] затверджено Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органів та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, яким рекомендовано органам місцевого самоврядування утворити структурні підрозділи внутрішнього аудиту.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що в Авангардівській селищній раді такий підрозділ не створено.

Також встановлено, що окремими бюджетними установами та розпорядниками бюджетних коштів не забезпечено належного рівня внутрішнього контролю за дотриманням фінансово-бюджетної дисципліни, не здійснювалось вивчення причин, що призводять до фінансових порушень, не вжито заходів щодо упередження порушень, що свідчить про недостатньо скоординовану роботу всіх учасників бюджетного процесу.

Відповідно до частини 3 статті 71 Бюджетного кодексу України [2] кошти місцевого бюджету можуть також спрямовуватися на капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства.

Відповідно до ч. 1 статті 91 Бюджетного кодексу України [2] із місцевих бюджетів усіх рівнів можуть здійснюватися видатки, зокрема на місцеві програми житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів і реконструкцію та ремонт житлових будинків.

Обсяг коштів на реалізацію цих програм визначається рішенням про місцевий бюджет, виходячи з наявного фінансового ресурсу відповідного місцевого бюджету.

Одним з основних напрямків використання фінансових ресурсів Авангардівської селищної ради є спрямування їх на проведення ремонтно-будівельних робіт закладів освіти, комунальної сфери, благоустрою об'єднаної територіальної громади та сприяння розвитку інфраструктури її населених пунктів.

Під час проведення державного фінансового аудиту були встановлені випадки невідповідності вартості виконаних робіт, що є наслідком неефективного використання бюджетних коштів та відсутністю належного внутрішнього контролю.

Так, вибіркоким дослідженням правильності розрахунків, застосування одиничних розцінок, обстеженнями обсягів виконаних робіт, внаслідок недотримання вимог п. п. 4.1, 4.2 Правил визначення вартості будівництва (ДСТУ Б Д.1.1-1:2013), затверджених наказом Мінрегіонбуду України від 27.08.2013 № 293 [24], по об'єкту «Будівництво загальноосвітньої школи II-III ступенів Авангардівського ІВК «Дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) – загальноосвітня школа I ступеня» встановлено невідповідність вартості виконаних ремонтно-будівельних робіт на загальну суму **163,3 тис. грн**, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів громади та зайвої сплати коштів підрядній організації ТОВ «Електро-сантехнічно-монтажно-будівельна компанія «ЕСТМ-БУД».

Під час ході проведення аудиту вжитими заходами встановлена сума невідповідності вартості робіт відшкодована ТОВ «ЕСМБК «ЕСТІМ-БУД» у повному обсязі.

Недостатній рівень фінансової дисципліни учасниками бюджетного процесу та слабкість системи внутрішнього контролю в громаді засвідчили як результати аудиторського дослідження, так і результати ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності **Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області за період з 26.11.2018 по 30.09.2020.**

За результатами зазначеного контрольного заходу встановлено фінансових порушень у загальній сумі 4 487,66 тис. грн, зокрема:

недоотримано або втрата доходів – 14,06 тис. грн;

порушення, що призвели до втрат фінансових ресурсів, – 358,87 тис. грн;

 Надія ПУСТОВА

порушення, що не призвели до втрат фінансових ресурсів, – 4 094,77 тис. гривень.

Вжитими під час ревізії заходами забезпечено відшкодування виявлених порушень у загальній сумі 4 449,45 тис. грн, у тому числі порушень, що призвели до втрат, – у сумі 354,68 тис. гривень.

Отже, наявність фінансових порушень встановлених контрольними заходами, свідчить про незабезпечення належної організації внутрішнього контролю за надходженням та використанням бюджетних ресурсів, а також недостатньо скоординовану роботу учасників бюджетного процесу, що не сприяє забезпеченню відповідного захисту фінансових та майнових інтересів громади.

Надія ПУСТОВА

ВИСНОВОК

Аудиторське дослідження засвідчило, що селищний бюджет Авангардівської громади має достатній ресурсний потенціал та спроможність самостійно забезпечити надання на належному рівні соціальних послуг жителям територіальної громади.

Водночас аудитом виявлено окремі чинники, які, на думку аудиторів, не сприяють максимальному залученню доходів та ефективному управлінню фінансовими та природними ресурсами.

Внаслідок неповної сплати орендарями плати за землю за оформленими договірними відносинами відповідно до умов договорів селищним бюджетом недоотримано 2 878,77 тис. гривень.

Невиконання вимог законодавства в частині використання водних ресурсів призводить до безоплатного використання водних об'єктів на території ОТГ та втрат доходів бюджетом в загальній сумі 94,18 тис. гривень.

У разі використання в повній мірі можливостей щодо залучення надходжень до селищного бюджету, зокрема від податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, була б можливість залучити додаткових надходжень на суму 8 355,1 тис. гривень.

Надання пільг з оподаткування комунальним підприємствам Авангардівської селищної ради без економічних обґрунтувань, без визначення напрямів використання вивільнених коштів і відсутність контролю за їх використанням з боку селищної ради не сприяє належному рівню задоволення потреб населення громади і в окремих випадках призводять до неефективного використання бюджетних коштів у сумі 592,48 тис. гривень.

Не укладання договорів пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради з усіма забудовниками, слабкий контроль за повнотою та своєчасністю сплати коштів до спеціального фонду бюджету призвело до втрат селищним бюджетом надходжень від пайової участі в розвитку інфраструктури на загальну суму 2 163,01 тис. гривень.

Невжиття достатніх заходів Авангардівською селищною радою та відсутність належної взаємодії з департаментом Державної архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області призведе до можливих в подальшому втрат доходів у вигляді пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів селищної ради у загальній сумі 17 619,06 тис. гривень.

Відсутність внутрішнього фінансового контролю та допущення недоліків управлінсько-організаційного характеру призвело до незаконного та неефективного використання фінансових та матеріальних ресурсів на загальну суму 163,3 тис. гривень.

Проведеною спеціалістами управління Південного офісу Держаудитслужби ревізією окремих питань фінансово-господарської діяльності

Надія ПУСТОВА

Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області за період з 26.11.2018 по 30.09.2020 встановлено фінансових порушень, на загальну суму 4 487,66 тис. гривень.

Факти наявності виявлених порушень свідчать про незадовільну систему внутрішнього контролю на рівні головних розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, що не забезпечує фінансово-бюджетну дисципліну та негативно впливає на стан виконання бюджетів.

За результатами аудиторського дослідження з метою підвищення ефективності використання фінансової та ресурсної баз місцевого бюджету Авангардівській селищній об'єднаній територіальній громаді надані відповідні пропозиції.

 Надія ПУСТОВА

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи результати проведеного аудиторського дослідження, відповідно до п. 8 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 698 [17], пропонуємо Авангардівській селищній раді:

1. Опрацювати результати державного фінансового аудиту бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади.

2. Вжити заходи щодо максимального залучення до селищного бюджету доходів та зборів, проводити роботу з недопущення утворення заборгованостей до бюджету, покращити взаємодію з податковими органами та з органами Держгеокадастру.

3. Посилити контроль за своєчасністю та повнотою сплати забудовниками коштів пайової участі. Укласти із забудовниками договори пайової участі на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів Авангардівської селищної ради.

4. Розробити заходи щодо посилення внутрішнього аудиту та контрольно-економічної роботи, а також заходи щодо зміцнення фінансово-господарської та виконавської дисципліни в бюджетних установах селищної ради.

5. Розглянути можливість створення підрозділу внутрішнього аудиту та/або призначити посадову особу, на яку покласти повноваження щодо здійснення внутрішнього аудиту.

6. Про стан розгляду аудиторського звіту та вжиті заходи поінформувати Південний офіс Держаудитслужби.

Почальник відділу контролю
за місцевими бюджетами
Південного офісу Держаудитслужби

Надія ПУСТОВА

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України.
2. Бюджетний кодекс України.
3. Господарський кодекс України.
4. Земельний кодекс України.
5. Цивільний кодекс України.
6. Податковий кодекс України.
7. Водний кодекс України.
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
9. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
10. Закон України «Про оренду землі».
11. Закон України «Про аквакультуру».
12. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні»
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» від 14 січня 2015 р. № 6.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 106 «Про деякі питання ведення обліку податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету».
16. Положення про Державну аудиторську службу в Україні, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43.
17. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту викопання місцевих бюджетів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 698.
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 877 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проєктні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа».
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 319 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти».
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 981 «Про затвердження типових договорів користування на умовах оренди

Надія ПУСТОВА

частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей аквакультури».

21. Постанова Кабінету Міністрів України 29 травня 2013 року № 420 «Про затвердження Типового договору оренди водних об'єктів».

22. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1233 «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг».

23. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту».

24. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 № 293.

25. Наказ МОЗ України від 27 грудня 2013 року № 1150 «Про затвердження Примірного табеля матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».

26. Методика визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 28.05.2013 № 236.

27. Порядок розроблення паспорту водного об'єкта, затверджений наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18 березня 2013 року № 99.

28. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24.06.2011 № 92 «Про затвердження Порядку ведення єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів».

29. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області»

30. Рішення Авангардівської селищної ради та виконавчого комітету за 2018-2020 роки.

31. Акт ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності Відділу освіти, культури, молоді та спорту Авангардівської селищної ради Овідіопольського району Одеської області за період з 26.11.2018 по 30.09.2020.

32. Бухгалтерські документи Авангардівської селищної ради.

Надія ПУСТОВА

ПРОТОКОЛ

**узгодження звіту про результати державного фінансового аудиту бюджету
Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади за період з
01.01.2018 по 30.09.2020**

30 грудня 2020 р.
(дата)

Авангардівська селищна рада Овідіопольського району Одеської області
(пайменування об'єкта аудиту)

Авангардівський селищний голова Сергій ХРУСТОВСЬКИЙ, з однієї сторони,

(посада, прізвище та ініціали керівника об'єкта аудиту)

та начальник відділу контролю за місцевими бюджетами Південного офісу
Держаудитслужби Надія ПУСТОВА, з іншої сторони,

(посада, прізвище та ініціали керівника аудиту)

розглянули та обговорили проєкт звіту про результати державного фінансового
аудиту бюджету Авангардівської селищної об'єднаної територіальної громади
(назва теми аудиту)

за період з 01 січня 2018 р. по 30 вересня 2020 р.

ЗВІТ ПОГОДЖЕНО:

Без коментарів (зауважень)

Із коментарями (зауваженнями)

Начальник відділу контролю
за місцевими бюджетами
Південного офісу
Держаудитслужби

(керівник аудиту органу
Держаудитслужби)

Авангардівський селищний голова

(керівник об'єкта аудиту)

(підпис)

Надія ПУСТОВА

(ініціали та прізвище)

Сергій ХРУСТОВСЬКИЙ

(підпис)

(ініціали та прізвище)